MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.

GRATIS

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 172 | Kaina 5 centai | PIRMADIENIS, LIEPOS (JULY) 25, 1955 | Price 5 cents | VOL. XXXIX

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

4-RIŲ PASITARIMAI LAIKOMI NAUDINGAIS

Lietuviškas kolchozas... eksportui

SALOMĖJA NARKĖLIŪNAITĖ
Mūsų korespondentė Jungt. Tautose

Jungtinės Tautos. — Eiliniuose sovietinės propagandos maišuose, kurie čia reguliariai aplanko JT korespondentus, šį mėnesį teko užtikti neeilinės medžiagos apie Lietuvą.

Neeilinės todėl, kad net du didžiuliai "Soviet Union" žurnalo puslapiai su spalvotomis nuotraukomis vaizduoja "lietuvišką" kolchozą, kurį Sovietų Sąjunga siunčia užsienin parodyti.

Tai gegužės mėn. "Soviet Union" numeris. Atrodo, kad sovietai panūdo užsieniui parodyti "laimingą" savo Pabaltijo respublikų gyvenimą, nes prieš tai — balandžio mėn. — tie patys du puslapiai buvo skirti Estijos gyvenimui. Tenai buvo plačiau sustota ties Estijos komunistine spauda ir jos kūrėjais.

Lietuvai skirta savo kolchozus parodyti. Ir vaizduojamas, jų manymu, pats stipriausias kolchozas, tas pats, kurį neseniai yra aplankęs ir pats Kruščiovas, kai jis birželio mėn. viduryje buvo atvykęs Rygon į tenai sušauktąjį "Pabaltijo respublikų žemės ūkio darbuotojų pasitarimą." Šis kolchozas vadinasi "Raudonosios Vėliavos" vardu ir yra Šiaulių rajone. Apie jį dažnai tenka užtikti žinių ir Tiesoje. Jo pirmininkas Girdaitis pakalba ir per Vilniaus radiją, o dabar štai jo rašinį randame ir šitame sovietiniame leidinyje. Žinoma, Girdaitis (Antanas) "rašo" angliškai ir jo pavardė angliškai kalbantiems užrašyta taip, kad jie ją taisyklingai perskaitytų, būtent su e, kurią anglai taria kaip i.

Penkių paragrafų Girdaičio rašinys pailiustruotas nuotraukomis, kurių septynios spalvotos ir dvi juoda-balta. Dvi iš spalvuotųjų vaizduoja kolchozo pirmūnes: geriausią kiaulininkę Pranę Taujanskaitę, kuri šypsosi paršiuką, kaip kūdikį, laikydama ant rankų, ir tarp karvių stovinčią Liubov (!) Kankovaitę, geriausią kolchozo melžėją. Jei Taujanskaitė atrodo lietuviškai ir vardu, ir pavarde, ir savo išvaizda, tai to negalima pasakyti apie Liubov Kankovaitę.

Toliau trys mažesnės spalvotos nuotraukos skirtos darbui kolchoze pavaizduoti. Kieme matyti pieno bidonai, prie kurių triūsia baltais palaidiniais vyras ir moteris, o šalia jų stovi automašina su rusiškomis raidėmis užrašu "Moloko". Tai tau ir lietuviškas kolchozas lietuviškoje socialistinėje respublikoje! Šalimais nuotrauka, vaizduojanti traktorių prie upelio. Po ja užrašas sako, kad tai Šiaulių melioracijos punkto mašina, ir kad melioracijos darbai vykdomi valstybei padedant. Esą, taip kolchozas didina savo dirbamos žemės plotą. Šalia matyti ir trečia mažesnė nutrauka — du vyrai prie lentų pjovimo mašinos. Toliau matyti kiti du vyrai kuolais ritiną sienojų prie pjūklų.

Dvi likusios spalvotos nuotraukos yra labai didelės. Po viena užrašyta, kad tai grūdai parengiami sėklai. Joje iš šono matyti keturi pilni maišai ant svarstyklių ir trys jau pasverti, kurių trečią vyras, dėvįs vatinukę, riša. Neparašyta, kas tas vyras, kuris stovi prie svarstyklių, bet, matyt, jau koks iš kolchozo valdžios, nes gerai apsirengęs, su kailio apikakle ant savo apsiausto, žiūri į svarsčius, kairėje rankoje laikydamas užrašų knygutę. Tolumoje matyti vežimo ratai, o dar toliau dviejų vyrų siluetė, o visiškai tolumoje — pro medžius prasimuša du bažnyčios bokštai. Atrodo, kad tai Meškuičių bažnyčia.

Antrą didžiulė spalvota nuotrauka vaizduoja tautiniais drabužiais dėvintį jaunimą. Užrašas sako, kad tai kolchozo ansamblis, bet tai greičiausia (kaip iš kostiumų matyti) J. Švedo ansamblo iš Vilniaus nariai, nes nuotrauka sumontuota iš keleto gabalų, o fone matyti Maskvoje pastatyto žemės ūkio parodos paviliono viršūnė.

Na, ir pagaliau paskutinės dvi juoda-balta nuotraukos. Abidvi nemažos, viena augšta ir plati, o kita siaura ir ilga. Pirmoji vaizduoja vyrus klube vakaro metu. Du žaidžia šachmatais, o kiti žiūri į juos. Visi gerai aprengti, su tamsiais kostiumais, o vienas matyti ir margais marškiniais, tokiais pat, kaip ir Amerikoje nešiojama. Už žaidėjų nugaros matyti kažko besišypsą jauni vyrukai. Ant stalo numestas laikraštis, kurio kaktelėje galima įskaityti, kad tai "Valstiečių laikraštis". Iš septynių fotografijoje esančių vyrų visi jauni, išskyrus du. Vienas seneliukas, jau net žandais sukritusiais, o kitas, šalia jo, nukarusiu gurkliu, galbūt kolchozo koks pareigūnas, ir nelietuviškos išvaizdos.

Kita juoda-balta nuotrauka vaizduoja tvartus,kurie, rašoma, pastatyti pereitais metais. Iš nuotraukos negalima pažinti, ar jie iš molio ar plytų, bet neatrodo mediniai, gana augšti ir su daugeliu langų. Tik gaila, kad nematyti kolchozininkų gyvenamųjų patalpų, o tai galima būtų palyginti katrie patogiau gyvena ir daugiau šviesos gauna.

Priešais tvartus matyti ir galvijų. Viskas taip išretušuota, kad negalima susidaryti tikro įspūdžio, bet kaikur vietomis matyti karvių šonkauliai ir atsikišę kitokie kaulai. Nuotrauka atrodo imta pavasarį.

Kaip iš kolchozo pirmininko Girdaičio rašinio matyti, kolchozas iš viso turi 566 karvių, kurių 440 galionų pieno kasdien išvežama į pieninę. Imant dėmesin, kad kolchozas turi viso 12,400 akerių žemės, kurios pusė yra dirbama, o kitą dalis — ganyklos, miškas. New Yorke lietuviai žemės ūkio specialistai sako, kad toks kolchozas jokiu būdu negali iššerti tiek karvių. Be to, Girdaitis dar rašo, kad tenai turima 680 kiaulių, per 300 avių ir 2,500 žąsų. Tik jau nepasako kiek žmonių tame kolchoze dirba ir gyvena ir ką jie valgo ir kiek kartų per dieną.

Girdaitis pavardėmis išmini geriausias kiaulininkes ir melžėjas. Geriausia kolchozo darbininkė, anot jo, yra daržovių brigados vedėja Anėlė Baltulienė, o Ona Brašiškienė vedanti kolchozo knygas. Girdi, "tai ne visiškai mažas ūkis", o žmonės, kurie jam vadovauja, "anksčiau buvę bežemiai". Paminėjęs, kad kolchozas šiuo metu jau turi apie tris mil. rublių fondą, jis nepasako ką su tais pinigais daroma, nors tuščiai giriasi, kad "mūsų žmonės įsitikino, kad kolektyvinis ūkininkavimas ir darbas yra naudingas". Tad kad ir kaip įspūdingas pačioje pradžioje atrodo tas "lietuviškas kolchozas" su savo spalvotomis nuotraukomis, blankus šis tampa visas tas nuotraukas iššiūrėjus ir jų vaizduojamus dalykus pergalvojus. O bendras įspūdis — nekoks jau tas eksportui į užsienius parinktas kolchozas, jame esą daugiau pagrindo tikėtis teisingesnės ir daugiau laisvės duodančios taikos. Satelitų problemos prez. Eisenhoweris savo baigiamoje kalboje nebepajudino.

Edenas norėtų manyti, kad konferencija bus padariusi daugiau negu buvo manyta, jei bus pradėjusi dirbti tą darbą, kurį reikėjo pradėti 1945 m.

Prez. Eisenhoweriui esant Genevoje, buvo susirinkęs kabinetas posėdžio viceprez. Nixonui pirmininkaujant. Susirinkusieji buvo supažindinti su viskuo, kas vyko Genevoje betariant sovietų delegacijos intencijas. (INS)

Mirė Cordell Hull

WASHINGTONAS, liep. 25.— Čia sulaukęs 83 metų mirė buv. valstybės sekretorius Cordell Hull, išbuvęs tose pareigose nuo 1933 m. kovo 4 d. iki 1944 m. lapkr. 27 d. Jis dar yra buvęs kariu, teisėju, advokatu, kongresmanu ir senatoriumi.

Hull laikomas Jungt. Tautų tėvu ir prekybos laisvės propagatoriumi. Nors Hull vadovavo valstybės departamentui beveik per visą paskutinio karo metą, tačiau laikoma, kad ne jis, bet prez. Rooseveltas vedė JAV užsienio politiką. Hull palankiai žiūrėjo į sovietų ekspansijos programą R. Europoje ir kitur, todėl jo susidarytas geras vardas pasaulyje kitais darbais vėliau kiek prigeso.

Už Jungt. Tautų pagrindų padėjimą Hull gavo 1945 m. Nobelio taikos premiją.

P. Vietnamą spaudžia tartis su Ho Chi Minh

GENEVA, liep. 25. — Anglijos premjeras Edenas buvo pranūzų ir amerikiečių įgaliotas prancšti Molotovui, kad vakarie čiai paragins P. Vietnamo vyriausybę pradėti derybas su komunistais šiaurėje dėl rinkimų suorganizavimo kraštui suvienyti. Ambasadoriai Saigone jau turį paraginimą kalbėtis tuo reikalu su Diemo vyriausybe.

Saigone tuo tarpu kažkas antikomunizmo vardu kelia riaušes, o tikriausiai komunistų agentai susprogdino Saigone 5 elektros transformatorius. Diemas norįs derybas pradėti tik komunistams paleidus visus belaisvius

Saigono riaušes esą komunistų darbas

SAIGONAS, liep. 25. — P. Vietnamo vyriausybė teigia, kad komunistų agentai vadovavo demonstrantams, kurie stipriai apnaikino du viešbučius ir išgąsdino užsieniečius svečius.

Vyriausybė pažadėjo jiems apmokėti nuostolius ir įspėjo vietnamiečius panašių dalykų daugiau nedaryti, nes iš to naudos turės tik komunistai.

Eucharistinis kongresas baigtas

Brazilijos sostinė Rio de Janeiro yra vienas gražiausių miestų pasaulyje. Dabar tenai žiema, todėl ir nenuostabu, kad į 36-tą pasaulinį kongresą suplaukė tiek daug dalyvių.

Iš JAV lietuvių, be jau minėtųjų mūsų dienraštyje, dalyvauja ir prel. P. Marcinkus, neseniai paskirtas nunciatūros sekretoriumi į Boliviją.

Didžiuliame parke prie specialaus altoriaus pirmąsias Eucharistinio kongreso šv. mišias laikė Ispanijos kardinolas Quiroga y Palacios. Tarp gausios minios buvo daugybė arkivyskupų, vyskupų, diplomatinio korpuso narių.

Kongreso programa užėmė ištisą savaitę: nuo liepos 17 iki liepos 24 d., su specialiais posėdžiais. Pvz. kard. Stritch pakviestas kalbėti Brazilijos darbininkų sesijoje. Angliškai kalbantieji kunigai trečiadienį turėjo savo specialią šventąją valandą.

Tai pirmas tarpt. Eucharistinis kongresas Pietų Amerikoje nuo pat 1930 metų, kada jis vyko Argentinoje ir popiežiaus delegatu kongrese buvo dabartinis popiežius, tada kard. Pacelli.

Šio kongreso atidaryme dalyvavo pats Brazilijos valstybės prezidentas Joao Cafe Filho. Pirmąją dieną įvyko didinga procesija, užsitęsusi tris valandas. Dar prieš kongreso atidarymo iškilmes susirinko apie 3,000 ligonių, kuriems dalino šv. komuniją ir palaimino kard. Camara ir 19 vyskupų.

Nakčia buvo įspūdinga iliuminuotų laivų procesija, kuri lydėjo Švenčiausiąjį. Buvo susi daręs net 100 vienetų laivynas. Šv. Tėvo bulėje pabrėžtos Brazilijos katalikiškos tradicijos. Joje išryškintas ir kongreso šūkis: "Kristus — Išganytojas ir Jo eucharistinė karalystė".

Pirmoji diena baigėsi maldomis sostinės bažnyčiose. Buvo taipgi atlaikytos šv. mišios naujame katalikų universiteto pastate. Taipgi įvyko specialios tautinių grupių sesijos ir pamaldos.

Apie 2,100 kunigų susirinko į specialią adoracijos valandą, kurią lotyniškai pravedė Airijos kardinolas D'Alton.

Kongreso metu posėdžiavo net 18-kos katalikų tarptautinių organizacijų, kaip antai Tarptautinė Katalikų Vyrų Federacija, Pax Romana, Tarptautinis Katalikų Filmų Biuras, Tarptautinė Migracijos komisija, Šv. Vincento Pauliečio draugijų s-ga ir k.

Kongreso proga vyko Brazilijos religinio meno ir misijų paroda. Labai iškilmingai buvo sutiktas Šv. Tėvo atstovas: uos te jo garbei buvo paleistas 21 patrankos šūvis. Tuo pat metu skraidė sprausminiai lėktuvai. Apie 200,000 Brazilijos mergaičių ir moterų aukojo savo gyvenimą Kristui, priimdamos šv. Komuniją, kurią dalino keli vyskupai ir apie 500 kunigų. Kongrese dalyvavo net 16 kardinolų. — **Pr.**

Senatas investiguos aviacijos sekretorių

WASHINGTONAS, liep. 25.— Senato investigacijų komisija nutarė ištirti aviacijos sekretoriaus Talbott biznio veiklą, kad patirtų, ar jis nepanaudojo savo tarnybinės padėties asmeniškam pasipelnymui.

Patirta, kad jis iš savo tarnybos vietos ir oficialų titulą panaudodamas rašė laiškus kitiems biznieriams reikalais tos firmos, iš kurios jis pats turi pajamų apie 50,000 dol. per metus. Jis ginasi nieko blogo nepadaręs, bet sen. Morse jau pradėjo propagandą už jo pašalinimą.

Kipro bylą neša vėl į Jungtines Tautas

ATĖNAI, liep. 25. — Graikijos vyriausybė nutarė ir toliau tvarkyti Kipro salos bylą per Jungtines Tautas.

Graikijos atstovas prie Jungt. Tautų informuotas įrašydinti Kipro bylą į šių metų sesijos darbotvarkę. Graikija prašys, kad Kipro sala būtų paskelbta Graikijos teritorija. Tai rodytų, kad Graikija skeptiškai pažiūrėjo į Anglijos pasiūlymą pradėti derybas Kipro reikalu.

Oras Chicagoje

laipsnius.

Saulė teka 5:38, leidžiasi 8:16.

Užsienio ministeriai Genevon vėl susirenka spalio mėnesį

GENEVA, liep. 25. — Keturių „viršūnės" konferencija baigta šeštadienio vakare nutarimu, kad pasitarimus tęsti pavedama užsienio reikalų ministeriams.

Baigiamojo komunikato nebuvo, jį pavadavo vadinama direktyva. Tai šiokios tokios bendrais posakiais išreikštos gairės užsienio reikalų ministerių darbui. Jiems pavesta tartis tais pat klausimais, kuriuos svarstė ir „viršūnės."

Trijų dalių direktyvoje pirmoji kalba apie Vokietijos sujungimą ir Europos saugumą. Pripažintas ryšis tarp vieno ir kito klausimo, bet iš rusų neišgautas pritarimas, kad abudu įvykdomi kartu. Tuos du klausimus svarsto patys užsienio reikalų ministeriai, susirenką Genevoje šių metų spalio mėn.

Antroje dalyje liečiamas nusiginklavimas. Pripažinta, kad nusiginklavimas būtų naudingas žmonių medžiaginei gerovei pakelti ir pasižadama stengtis surasti nusiginklavimo būdą per JT nusiginklavimo pakomisę, kurios darbas atnaujinamas New Yorke rugp. 29 d.

Trečia dalis kalba apie Rytų-Vakarų kontaktų padidinimą— kad laisviau keliautų žmonės, idėjos ir prekės. Ministeriams leista tam reikalui tvarkyti sudaryti ekspertų komisijas.

Nors visi keturi užbaigiamajame žodyje pasakė, kad konferencija istorinė ir padės sumažinti įsitempimą, tačiau tuo tarpu nerasta bendros kalbos nė vienu klausimu. Ji skyrėsi nuo kitų keturių konferencijų tik tuo, kad kalbėta ir išsiskirta nepykstant. Šitas bruožas labiausiai patiko JAV viceprez. Nixonui.

Visi pasakė užbaigiamąsias kalbas. Ilgiausią pasakė Bulganinas, pakartojęs visus jo darytus per konferenciją siūlymus be jokių pakeitimų ir apgailestavęs, kad konferencija negalėjo pakalbėti apie Formozą ir kom. Kinijos įvedimą į Jungt. Tautas.

Po Bulganino kalbėjęs prez. Eisenhoweris pareiškė, jog jis savo konferencijos eigoje pasakytų minčių nekartos todėl, jog mano, kad JAV pozicija svarstytais klausimais buvo aiškiai išdėstyta. Jis įspėjo Bulganiną ir pasaulį, kad jo susilaikymas paliesti kaikuriuos Bulganino baigiamos kalbos pareiškimus nebūtų suprastas kaip pritarimas tiems pareiškimams. Tai esą toli iki to. Jis manąs, kad susirinkimas buvo istorinis, bet tik istorija pasakys, kiek jis bus naudingas. Jam atrodo, kad dabar

Dalis respublikonų kalbės tik vėliau

WASHINGTONAS, liep. 25.— Devyniolika respublikonų senatorių paskelbė pritarimą prez. Eisenwowerio pasiūlymui, padarytam Genevos konferencijoje dėl pasikeitimo su Rusija karinėmis žiniomis ir orinės žvalgybos viena kitos teritorijoje. Tų tarpe nėra senatorių Knowland, Bridges, Millkin ir McCarthy, kurie dažnai kritikuoja prez. Eisenhowerio užsienio politiką.

Senato vidaus saugumo komisija paskelbė studiją apie Rusijos bolševikų valdžios sulaužytas sutartis nuo spalio revoliucijos iki dabar. Rasta, kad ji pasirašė apie 1,000 sutarčių ir beveik visas jas sulaužė, jų tarpe ir „viršūnių" susitarimus Teherane, Jaltoje bei Potsdame.

Argentinos peronistai pradėję nebesutikti

BUENOS AIRES, liep. 25. — Gandai apie rūgimą tarp peronistų ir kariškių vis nerimsta, nors vyriausybė dukart per dieną skelbia, kad gandonešiai meluoja.

Jie dar labiau sustiprėjo, kai birželio 16 d. laivyno ir aviatorių sukilimą numalšinęs armijos ministeris gen. Lucero išvyko į Puerto Belgrano laivyno bazę. Teigiama, kad ten visi karininkai tebereikalauja Perono pasitraukimo. Dabar jau ir armijos karininkų grupė pareiškusi pritarimą laivyno ir aviacijos reikalavimui.

Susikirsinę tarpusavyje ir peronistų partijos vadai, nes žemesniesiems nepatinkąs Perono patarimas atskirti partines pareigas nuo valstybinių.

Kalendorius

Liepos 25 d.: *šv. Jokūbas, apaštalas.* Lietuviškas: Mangirdas ir Aušra.

Giedra, temperatūra apie 85

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Visi Keturių konferencijos dalyviai jau grįžo namo. Prez. Eisenhoweris sugrįžo vakar, šiandien ryte padarys pranešimą kongreso narių grupei, o vakare kalbės per radiją ir televiziją.

—Sovietų delegacija sustojo keliom dienom R. Vokietijoje. Bulganinas ten atvykęs pareiškė, jog sovietų vyriausybė nesutiks, kad Vokietija būtų įjungta į Atlanto paktą, todėl ir Vokietijos sujungimas turės palaukti geresnių laikų.

—Rytoj vyksta Izraelio parlamento rinkimai, kurių pasirengimą lydėjo labai aštri propaganda, retkarčiais įterpiant ir bombų sprogdinimą. Vakar kita bompa sprogo prie sionistų liberalų partijos vado namų Tel Avieve. Ši politinė grupė nebepritaria Izraelio užsienio politikai.

—Egiptas atšventė vakar trečias revoliucijos metines ir ta proga parodė jau žymiai sustiprintas karines pajėgas. Nepamiršta pasakyti, kad Izraelio valstybės Palestinoje įkūrimas yra istorinis nusikaltimas. Paradą žiūrėjo ir Indonezijos prez. Soekarno, sustojęs vykdamas į Mekką.

—JAV ambasadorė Italijoje Claire Booth Luce vakar buvo pas popiežių privačioje audiencijoje.

VOKIETIJOS BAVARIJA

JONAS MIŠKINIS, Amsterdam, N. Y.

Prieš II Pasaulinį karą Bavarija buvo man žinoma tik iš geografijos vadovėlių ir spaudos. Tačiau karo metu Lietuvoje tekdavo dažnai susitikti su vokiečių karia's, kilusiais iš Bavarijos. Kariai mėgdavo pasakoti apie Bavariją, bavarų papročius, o labiausiai tai apie bavarišką alų.

Bėgdamas nuo bolševikų okupacijos ir jų teroro, netikėtai atsidūriau Bavarijoje. Čia pagyvenęs ilgesnį laiką daug ką pamačiau, sužinojau ir patyriau. Niekad nemaniau, kad Vokietijoje yra dar kaimų, neišskirstytų vienkiemiais. Vienok paaiškėjo, kad beveik visos Bavarijos ūkiai yra rėžiuose. Visi ūkininkai susitelkę kaimuose. Ūkininkų namai — mūriniai arba iš akmens uolenų, dviejų augštų, baltai kalkėmis nudažyti. Iš oro jie gana gražiai atrodo. Gyvenamieji namai sujungti su tvartais. Kiekvienas bavaras ūkininkas turi į tvartą įėjimą ne tik iš kiemo, bet ir iš gyvenamo namo virtuvės. Gyvuliai laikomi tvartuose ir šeriami ištisus metus. Vasarą šeriami žaliais dobilais ir motiejukais, o žiemą — sausais dobilais ir akseliu (kapojais). Kieme prie pat gyvenamo namo yra didelės akmenimis išgrįstos duobės, į kurias kiekvieną rytą išmetamas iš tvarto mėšlas. Vasarą tose duobėse didžiausios musių peryklos. Todėl bavarai labai turtingi musėmis.

Važinėja ir aria karvėmis

Arklių bavarai nelaiko. Aria ir važinėja jaučiais arba karvėmis. Turintieji daugiau žemės laiko porą jaučių, o smulkesnieji ūkininkai neišgali jaučių laikyti, aria karvėmis. Karvės atrodo labai blogai, ypač melžiamos. Važiavimas ir arimas raguočiais gyvuliais nespartus. Kol ūkininkas nuveža mėšlo vežimą į savo rėžį, tai trunka 2 — 3 valandas. Vežimai ir žemės ūkio dirbimo įrankiai yra gana savotiški ir primityviški. Bavarai aria ne plūgais, bet tokiais dvišakais arklais, kurie perpus yra mediniai. Tik pati žagrė geležimi apkaustyta. Laukus dirba daugiausia moterys. Žemė kalnuota ir vietomis molėta. Kviečiai, rugiai, miežiai, ir bulvės auga gana derlingai.

Aplamai, Bavarijoje ūkininkavimas nespartus ir dalinai primityvus. Bulvės pradeda sodinti kovo mėnesio pradžioje, o baigia tik gegužės pabaigoje.

Kluonų javams sukrauti bavarai neturi ir jų nestato. Nupjovę javus tuojau veža į kaime parengtą specialią kūlimui aikštę ir čia talkos būdu kulia didžiulėmis mašinomis.

Bavarai — alaus mėgėjai

Kiekvienas ūkininkas šalia ūkio trobėsių turi įsirengęs alui laikyti rūsius. Bavaras be alaus niekų būdu negali apsieiti. Jie iš pat mažens prie alaus taip pripranta, kaip kiti prie rūkymo. Bavaras pietų ir vakarienės be alaus nesėda prie stalo valgyti. Alų jie ne tik geria, bet ir su duona valgo.

Bavarai alų daro iš miežių ir apynių. Todėl Bavarijoje daug jų ir auginama. Kaimų apylinkėse yra specialios alaus daryklos, kuriose alus gaminamas tik ūkininkams. Pagamintą alų supila į dideles statines. Kiekvienas ūkininkas turi nuosavas alui laikyti statines. Alų laiko vėsiuose požeminiuose rūsiuose. Iš rūsių į namus alų nešioja tam tikrais molin'ais ąsočiais. Per visą karo laiką bavarams ūkininkams buvo ledižiama gaminti alų, tik, žinoma, be alkoholio.

Bavarai — geri katalikai

Bavarai daugiausia yra katalikai. Kiekvienas didesnis kaimas turi savo bažnyčią. Jie yra gana pamaldūs. Hitlerio laikais vienas kitą susitikęs sveikinosi ne "Heil Hitler", bet "Gruess Gott". Kiekvienas bavaras ūkininkas kambariuose laiko pasikabinęs daug šventų paveikslų. Be to kaikur prie namų ir kryžkelių yra originalūs kryžiai ir būdingos koplytėlės.

Klebono nusiskundimas ir pranašystės

Amerikečiams užėmus Bavariją, sekmadienį nuėjom į bažnyčią, kuri buvo pilnutėlė žmonių. Visi suklaupę karštai meldėsi. Po šv. Mišių Evangelijos klebonas įlipo į sakyklą pamokslo sakyti. Perskaitęs Evangeliją, tuojau ėmė kalbėti dėl buvusio hitleriško režimo taip:

Visą laiką prie Hitlerio kunigams, ypač katalikams buvo užčiauptos brunos. Visoje Vokietijoje viešpatavo diktatoriškas režimas. Niekas negalėjo ir nedrįso tam pasipreišinti. O kas išdrįsdavo, greitai atsidurdavo koncentracijos stovyklose, arba dar baisiau nubaustas, visai iš gyvųjų tarpo pašalintas. Kunigai neturėjo teisės mokyklose tikybos dėstyti ir jaunimo religiškai auklėti. Augantieji vaikai daugiau buvo panašūs savo elgesiu į žvėrelius, negu į žmogų. Dėl vaikų nekur soduose nei pakelėse negalėjo nunokti vaisiai. Jie ne tik vaisius pirm laiko nuskindavo, bet ir medžius sužalodavo.

Skaudu ir liūdna buvo žiūrėti į tokį chuliganišką vaikų elgesį. Visose mokyklose vaikams buvo skiepijamas priešreliginis auklėjimas. Vaikai buvo skatinami neiti į bažnyčią. Todėl ir Vokietijoje mokyklinis vaikų auklėjimas mažai kuo skyrėsi nuo komunistinio auklėjimo. Šiandien melsdamiesi dėkokime Dievui, kad per Jo visagalystę subyrėjo supuvęs hitlerizmas. Amerikiečių karuomenė jį sutriuškino ir amerikiečiai yra laikinieji mūsų šeimininkai. Būkim jiems lojalūs. Tačiau nepamirškime, kad didžioji Vokietija buvo ir bus. Po 10 metų Vokietija vėl prisikels ir bus stipri, tik nediktatoriška, bet demokratiška. Tad melskimės, ir Dievas mūsų balsą išklausys.

Klebono pranašystės išsipildė. Po 10 metų Vakarų Vokietija su Bavarija vėl tapo laisva ir nepriklausoma.

KĄ PASAKOJA GRĮŽUSIEJI IŠ SOV. SĄJUNGOS

Apie Sibire ir kitose Sov. Sąjungos darbo vergų stovyklose esančius mūsų tautiečius naujų žinių parnešė ne tik vokiečių grįžusieji karo belaisviai ir civiliai internuotieji, bet ir paskiausia paleistieji iš ten austrai. Neseniai **į Vokietiją grįžęs Klaipėdos vokietis H. Masuhr smulkiau papasakojo apie savo išgyvenimus.** Nors ir teturėdamas tik 16 metų, jis buvo bolševikų apkaltintas, kad veikęs kaip partizanas, ir nuteistas 10 metų darbo stovyklos. Jo motina ir sesuo dar ir dabar nėra paleistos iš darbo vergų stovyklos prie Jenisiejaus upės. Bolševikai per tardymus Šilutėj MVD centrinėje stengėsi išgauti kitų partizanų vardus ir pavardes. Paskum Šilutėje posėdžio buvo sukviestas Sovietinės Lietuvos Respublikos aukščiausiasis teismas, kuris 15 suimtųjų nuteisė sunkiomis bausmėmis. Du iš jų buvo pasmerkti mirti. Iš Vilniaus su kitų 3,000 suimtųjų ešalonu buvo pasiųstas į Buchtevaniną, prie Ramiojo vandenyno, priešais Sachalino salą, už 11,200 km nuo tėvynės. Ten **suimtieji mirė kaip musės. Tik pirmąją žiemą iš 15,000 mirė 9,000.** Iš ten daugelis suimtųjų buvo toliau siunčiami į aukso kasyklas arba į kitas darbo vergų stovyklas, kur žiemą temperatūra siekdavo iki 70 laipsnių šalčio. Po kiek laiko H. Masuhr buvo perkeltas į Chabarovską prie Mandžūrijos pasienio. Chabarovsko miestas, 1938 m. turėjęs tik apie 100,000 gyventojų, dabar jau išaugo iki 800,000. Jame dirbami tankai, traktoriai ir lėktuvai. Aplink miestą pastatytas tankus aerodromų tinklas. Apskritai, tiek Chabarovskas, tiek kiti didieji Rusijos miestai jos rytų pasieniais smarkiai verčiami karinėmis bazėmis, teigia H. Masuhr. **Jis dirbo vienoje brigadoje drauge su lietuviu Juozu Vyskupaičiu** ir japonu Ušumato. Ten pat buvo daug kinų.

1948 m. jis gavo pirmą laišką iš savo motinos. Ta taip pat nupasakojo, **kaip partizanai pakorė Petrelių burmistrą Starkutį ir lik vidavo jo žmoną.** Burmistras buvo vieną rytą rastas pakartas miške, o jo žmona — šalia negyva. Ir šiandien nieks nežino, kas tai padarė. Tačiau Starkutis buvo bolševikų saugumui nekaltai įskundęs daug vokiečių ir lietuvių, tarp jų ir tą patį H. Masuhrą. Todėl paskum partizanai už nekaltai įskųstuosius ir atsikeršijo. Petreliai yra netoli Priekulės.

Grįžę austrų belaisviai pasakoja, kad **šiuo metu Sov. Sąjungos karo belaisvių stovyklose vyksta žymesni perkilnojimai.** Iš garsiųjų darbo vergų stovyklų Europos Rusijos šiaurėje visi vokiečių karo belaisviai perkeliami į geresnes stovyklas. Išskyrus nuteistuosius ligi gyvos galvos, Vorkutos, Intos ir Uchijos anglių kasyklose ir pramonės centruose nebesą jau užsieninių darbo vergų. Viena iš tokių vokiečių karo belaisvių stovyklų yra prie Sverdlovsko, kur keturiose atskirose būstinėse esą sutelkti apie 4,000 vokiečių.

Su paleistaisiais vokiečių karo belaisviais ar civiliais internuotais grįžo į Vokietiją ir dalis Klaipėdos krašto vokiečių. Ir su laikomais Sibire dabar Vokietijoje gyvenantieji jų artimieji gali susirašinėti jau laisviau laiškais. Normaliai laiškas nueina į Sibirą per keturias savaites, o siunčiami oro paštu registruoti — net ir greičiau. Visa eilė klaipėdiečių yra išdirbę ilgą laiką pačiose šiaurinusiose Sov. Sąjungos srityse, kur šalčiai žiemos metu pasiekia iki 60 laipsnių, o vidutinė temperatūra sukasi apie 35 iki 40 laipsnių šalčio. Dabar, kaip grįžusieji teigia, **jau visiems suimtiesiems vokiečiams leidžiama rašyti namo,** nors kiti negalėjo rašyti 8—9 ar net 10 metų. Š. m. vasario mėn. visi Reicho vokiečiai, išskyrus tuos, kurie buvo nuteisti visam amžiui kalėti, iš ašigalio sričių buvo išgabenti toliau į pietus, kur klimatas nėra toks žiaurus. Nelaisvėje laikomi vokiečiai tikisi greitai galėsią grįžti atgal į tėvynę.

Šiemet sovietai, išleido visą eilę britų, skandinavų ir net vokiečių žurnalistų. Tačiau jų paskelbtaisiais aprašymais reiškia savo nepasitenkinimą gerai pažįstantieji sovietinę tikrovę, nes tuose aprašymuose tikroji sovietinė buitis kaip reikiant neatsispindi. Todėl pvz. "Rheinischer Merkur" ir kiti rimtesnieji vokiečių spaudos organai pastebi, kad tokios "kelionės į Sovietų Sąjungą" tikrojo savo tikslo nepasiekia, o greičiau pasitarnauja sovietinei propagandai. **Iš tikro kiekvienas iš Sov. Sąjungos darbo vergų stovyklos grįžtąs karo belaisvis ar civilis internuotasis gali daugiau pasakyti apie sovietinę buitį, negu visi tokie keliautojai,** nes bolševikai ten užsieniečių neįsileidžia.

Rusai — pirmą kartą po 16 metų įsileidžia turistus iš D. Britanijos ir kitų kraštų. Kelionė 15 dienų po Sov. Sąjungą atsieina 378 dol. Beveik visos vietos birželio 30 d. buvo jau išpirktos. Ir šias keliones Sovietai stengiasi išnaudoti savo propagandiniams rei kalams.

Elta

Kaip atrodo Marso gyventojai

Amerikiečiai moksliminkai, kurie vis rūpinasi susidaryti provizorinį Marso gyventojų vaizdą, nė kiek neabejoja gybės tenai buvimu. Jų manymu, tik Marso gyventojai nėra panašūs į žemės gyventojus. Jie yra kokių keleto pėdų didumo, kurti ir nebyliai, galbūt, tarp savęs susikalbą tik ženklų pagalba.

Laikas — sąlyginis dalykas

Jei žmogus miršta 45 metų, atrodo pernelyg peranksti, dar tiek galėjo gyventi. Na, o yra daugybė drugelių, kurie miršta po 10-20 minučių ir dar kaip "tragiškai", po pirmos meilės akimirkos. Bet jų gyvenimas gamtoj, atrodo, trumpas tik mums — žmonėms.

Dramblys gyvenąs 300 metų, jei mokėtų kalbėti, pasakytų, kad jis iš viso nesupranta, kam tada gimti, jei gyvent 10 minučių?

O drugelis jei mokėtų kalbėti, pasakytų:

— Man, rodos, aš pakankamai gyvenau. Vadinasi laikas yra labai reliatyvus, sutartas, sąlyginis dalykas.

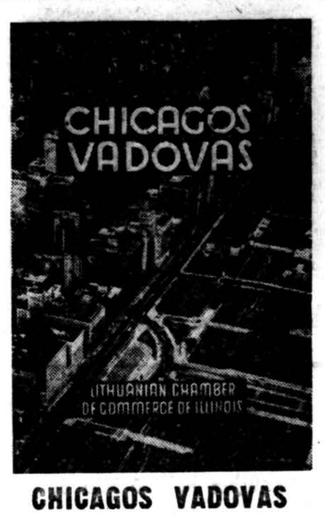

CHICAGOS VADOVAS

už $1.50

246 pusl. su žemėlapiu 23×32 colių ir 35 paveikslais pastatų ir Lietuvių veikėjų. Sąrašas 136 lietuviškų draugijų ir jų adresai. mo ir Skolinimo

Pirkite Lietuvių Taupymo ir Skolinimo bendrovių raštinėse arba pas

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Illinois

DR. JUZĖ ir KĘSTUTIS AGLINSKAI

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

2300 West 51 Street

Val. — pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto; 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; šešt. 10 iki 2 popiet.

Ofiso tel. PRospect 6-1795
Rez. tel. GRovehill 6-5603

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333

DR. ANTANAS ALEKNA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1957 W. Garfield Blvd.

VAL.: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p., išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS

Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos — Pritaiko akinius —

6322 South Western Avenue

Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vak. Šeštad. nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 v. p. p. Kitu laiku tik susitarus.

Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Tel. ofiso AR 6-0161; rez. GR 2-9203

DR. JUOZAS BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NORTHWEST MEDICAL CENTER

2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

Val. 12:30 - 3:30, 6 - 9 p.p pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.; 11 v. ryto iki 2 val. p.p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

SŪNUS PALAIDŪNAS

Studija Apie Vakarų Civilizacijos Krizę

Vietoj

1,000,000

DOLERIŲ

tik

2 DOLERIAI

Šios knygos autorius vyskupas F. J. Sheen prieš kiek laiko pradėjo savo Televizijos programą per "Du Mont" stotį. Televizijos aparatų firma "Admiral" šiai programai finansuoti paskyrė vieną milijoną dolerių.

Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojam pateikti šio įžymaus kalbėtojo mintis už du doleriu.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Tel. ofiso PR 8-1717, rez. RE 7-7868

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 West 63 Street

Kasdien 1—3. Vakarais 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiandien. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4701 South Damen Avenue

(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)

Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštadieniais 2—4 val. vak.

Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį

Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3018

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez HE. 4-2324

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9, antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį.

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6317 South Western Avenue

Chicago 29, Ill.

Pasimatymai pagal sutarties

Telefonas REpublic 7-4900

Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso tel. VIrginia 7-0036

Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VIrginia 7-0600, rez. REpublic 7-6867

DR. BR. GAIŽIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(spec. moterų ligos ir akušerija)

4055 Archer Avenue

Kampas Archer ir California Ave

VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p., išskyrus sekmadienius

Tel. ofiso ir rez. WAlbrook 5-3388

DR. S. GEŠTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2624 W. 71st St.

Kampas 71st ir Talman Ave.

Val.: Nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Ofiso telef. INterocean 8-7654 ..
Buto telef. INterocean 8-8732

DR. K. GUDAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 10756 So. Michigan Ave.

Val.: Kasdien 9—12 val. ryto, 1—4 ir 6—8 v. vak., išskyrus trečiadienį Šeštad. 10 — 3 v. Kitu laiku susitarus.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 West 35th Street

(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)

OFISAS UŽDARYTAS IKI TOLIMESNIO PRANEŠIMO.

Ofiso GRovehill 6-4020
Rez. Hilltop 5-1560

Dr. Alexander J. Javois

(JOVAIŠAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Rd.

Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.

Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

2500 West 63rd Street

VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius.

2422 West Marquette Rd.

DR. J. VAITAITIS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

1407 S. 49th Court, Cicero

Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381

Telefonas REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

3925 West 59th Street

VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak. Uždaryta trečiad. ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero

ATOSTOGOSE NUO LIEPOS 17 IKI 31 D.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 S. Archer Ave.

VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadieniais tik susitarus

Perskaitę "Draugą", duokite ji kitiems.

DR. IRENA KURAS

(Gydytoja ir Chirurgė)

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

7156 South Western Avenue

(MEDICAL BUILDING)

Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.

Ofise tel. RE. 7-1168
Rez. tel. WAlbrook 5-2788

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966

DR. FRANK C. KWINN

(KVIEČINSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street

LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30

Šeštadieniais uždaryta iki Labor Day

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS

2423 West 63rd Street

(Kampas 63rd ir Artesian)

VAL. 2—4 p.p. ir nuo 6—8 v. vak.
Šeštad. 2—4 popiet
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

10748 South Michigan Avenue

Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskyrus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.

Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — ENglewood 4-4979

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815

DR. A. NARBUTAS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

6757 South Western Avenue

Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt., penkt. 6:30—8:30 v. vak. Antrad. 10—12 val. ryto Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

3259 South Halsted St.

Kasdien 3—6 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.

Kitu laiku pagal susitarimą

Telef. VIctory 2-1484. Resid. 2257 W. 23rd PLACE, tel. FRontier 6-5941

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4342 Archer Acenue

(Kampas Kedzie ir Archer)

VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Ofiso ir buto tel. ARdmore 1-1493

DR. VINCAS RASLAVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5015 — 5025 N. Paulina Street

(Bethany Methodist Ligoninėje)

Val.: Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Telef. REpublic 7-2290

SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS

2435 West 69th Street

Val. kasdien 10—12 ir 5—8 val. vak. išskyrus pirmad. tik nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. 10-12 v. Kitu laiku susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

4455 So. California Ave., Chicago

Šaukite YArds 7-7381

Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso CIi. 4-0253, rez. GR. 6-8876

DR. A. Z. ŠAULYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)

Pirmad., antr., ketv. ir penk. 6:30—8:30 val. vakare

Šešt. nuo 2 iki 4 popiet.

Rez. 8053 S. Campbell Ave.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave., Chicago

VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.

Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930

Jeigu neatsilieps viršminėti telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.

Ofiso tel. REliance 5-4410

Rezid. telef. GRovehil 6-0617

Valandos: 1—3 p. m. 7—8 p. m.
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffide 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1173

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 West 47th Street

Kampas 47th ir Hermitage

Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5002 West 16th Street

Val.: kasdien 5-8, šeštad. 1-3

Telef. TOwnhall 3-0959

2534 West 68th Street

Val.: tik iš anksto susitarus

Telef. HEmlock 4-7080, neatsakius skambinti CEntral 6-2294

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS

Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.

Telefonas PRospect 8-1223

Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. PR 6-8484

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS

6255 South Western Avenue

ATOSTOGOSE nuo birželio 30 iki liepos 31 d.

Tel. ofiso: DAnube 6-1125

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS

3267 South Halsted Street

Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak. Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

YArds 7-3526 YArds 7-7410

DR. J. G. VALAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4033 So. Archer Ave.

Val.: kasdien 6:30—8:30, šešt. 4—6

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS

(Vaškevičiūtė)

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

6248 South Kedzie Avenue

Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šeštad. 1—4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581, rez. VIctory 2-0749

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 West 31st Street

Kampas Halted ir 31-mos gatvių

Priėmimo valandos: 2—4 p.p. ir 6—8 v.v. Šeštad. 2—4 val. popiet

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3160

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd.

VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Treč. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6650

DR. P. Z. ZALATORIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Rezid. 6600 S. Artesian Ave.

VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

P. ŠILEIKIS, O. P.

Orthopedas - Protezistas

Aparatai-Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t.t.

VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

DR. ATKOČIŪNAS

DANTŲ GYDYTOJAS

3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ir

1446 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Susitarti tel. — OLympic 2-4276

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1620
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso

Ofisas ir akinių dirbtuvė

756 West 35th Street

Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; penktadienį 10—2; šeštad. 10—2 p. p.

AUŠROS VARTŲ

mūsų Vilniaus šventovės, istoriją bei padavimus,

— Maironio, P. Vaičiūno, A. Mickevičiaus, B. Brazdžionio, M. Gustaičio, J. Vaičiūno ir kitų poeziją apie juos

bei maldas

rasite kun. dr. J. Prunskio knygutėje "Aušros Vartai".

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

Remkite dien. Draugą!

Pirkit Apsaugos Bonus!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

JUNGT. TAUTOS NUSTUMTOS Į ŠALĮ

Keturi didieji susirinko Genevoje, sprendė svarbias tarptautines problemas. Kodėl tie reikalai nenagrinėjami Jungtinėse Tautose, o keturių didžiųjų konferencijoje? Demokratinio bloko didiesiems nebūtų reikalo tokias problemas spręsti užsidarius vieniems už JT sienų, jei Maskvos laikysena būtų kitokia. Tos visos problemos susidaro tik dėl to, kad Maskva nesilaiko savo įsipareigojimų pagal Atlanto ir Jungtinių Tautų chartas. Taigi dėl komunistų užmačių ir demokratinių kraštų didieji aukoja JT autoritetą, o tuo pačiu ir jų egzistenciją.

SMŪGIS JT AUTORITETUI

Tad kyla klausimas, kuriam reikalui buvo įsteigtos Jungtinės Tautos ir ar didieji priklauso Jungtinėms Tautoms, ar Jungtinės Tautos priklauso didiesiems? Be to, ar Jungtinės Tautos, ar didžiųjų institucija laikoma augštesne? Didžiųjų konferencijos gal ir būtų pateisinamos, jei jie nepriklausytų Jungtinėms Tautoms, dabar gi visi keturi yra Jungtinių Tautų nariai, net tos organizacijos steigėjai. Tokios didžiųjų konferencijos už Jungtinių Tautų sienų kiekvieną kartą suduoda smūgį JT autoritetui.

Jeigu didžiųjų institucija veikia šalia Jungtinių Tautų kaip atskira orgaanizacija, tai ar jų nutarimai privalomi Jungtinėms Tautoms, ar Jungtinių Tautų nutarimai privalomi didiesiems? Jeigu Jungtinės Tautos būtų laikomos augščiau didžiųjų institucijos, tai didžiųjų padarytų nutarimų Jungtinės Tautos gali nepripažinti, tokiu būdu didžiųjų darbas ir išlaidos būtų veltui padaryta. Dvi vienodo augštumo tarptautinės organizacijos, kurių skirtingi nutarimai būtų viena kitai privalomi, negali lygiagrečiai veikti. Tai būtų tikra tarptautinė nesąmonė.

PIRMENYBĖS KLAUSIMAS

Neatrodo, kad didžiųjų konferencijos ką nors bendro turėtų su Jungtinėmis Tautomis, ir kad jose būtų vadovaujamasi grynai chartos straipsniais, jeigu būtų taip daroma, tai nebūtų reikalo kaikuriuos sprendimus pavesti daryti tik kaikuriems valstybėms. Be to, kodėl iš didžiųjų tarpo išskirtas nacionalinės Kinijos respublikos atstovas? Juk pagal JT chartos straipsnius jis yra didysis ir turi vienodas teises kaip ir kiti keturi didieji. Chartos straipsniai nepakeisti. Jeigu Jungtinės Tautos laikomos augščiau didžiųjų institucijos, tai jis, pasinaudodamas jam chartoje suteikta teise, gali vienas tos konferencijos nutarimus paversti nieku.

Jeigu didieji daro už Jungtinių Tautų sienų nutarimus, tai gali daryti ir mažieji, tarp kurių yra jau ir ne taip mažų. Juk visi yra vienodai įsipareigoję JT chartos straipsniais. O ką bekalbėti apie tas valstybes, kurios nėra JT nariai. Tokiu būdu Jungtinių Tautų organizacija yra gyva laidojama.

TAI JT DARBAS

Jeigu yra įsteigta tarptautinė organizacija pasaulio reikalams tvarkyti, kurios pagrindai yra geri, neskaitant keletos netikslumų, tai reikėtų jai ir pavesti tuos uždavinius atlikti. Tiek didieji, tiek mažieji neturėtų JT autoritetą smukdyti, o privalėtų jį gerbti ir kelti. Jungtinių Tautų kompetencija turi būti aiški ir chartos straipsniai visiems vienodai taikomi ir vienodai visų gerbiami ir jais gyvenime vadovaujamasi. Juk jie parašyti ne lentynoje dulkėti, o pasaulyje įgyvendinti.

Kuri valstybė, tikriau sakant valdžia, nesiskaito su Jungtinėmis Tautomis ir jų nutarimais, tai ji nesiskaitys ir su didžiųjų nutarimais, nes ir Jungtinėse Tautose tie patys didieji drauge su kitais sprendžia reikalus. Jei betkurio krašto valdžia nesiskaito ir negerbia savo įsipareigojimų ir žodžių, tai ji tuo labiau nesiskaitys ir su kitų nutarimais; ji tik su efektyvia sankcija gali skaitytis. Taigi ir reikia suorganizuoti tokią sankciją, kad kiekviena valstybė, nežiūrint jos didumo, būtų priversta paklusti Jungtinių Tautų chartos straipsniams.

KO JIS TEN VYKO?

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius buvo Genevoje. Reikalas būtų visiškai tvarkoje, jei jis ten būtų vykęs sekti konferencijos darbus ir kreipti didžiųjų dėmesį į JT chartos principus, bet jei jis vyko atlikti tik techninį darbą, kad didieji būtų viskuo aprūpinti, tai jo kelionė nepateisinama. Ji nesiderina su JT chartos straipsniu 100. Tas straipsnis sako:

"1. Atlikdamas savo pareigas, generalinis sekretorius ir štabas neprivalo prašyti arba priimti nurodymų iš betkokios vyriausybės arba iš kurios kitos vyriausybės, ar iš išorinės organizacijos. Jie privalo susilaikyti nuo betkurio veiksmo, kuris gali atsiliepti padėčiai jų kaip tarptautinių pareigūnų, atsakingų tik organizacijai.

2. Visi Jungtinių Tautų nariai apsiima griežtai gerbti tarptautinį generalinio sekretoriaus ir štabo atsakomybių pobūdį ir nesistengti daryti jiems įtakos, atliekant jiems savo atsakomybes".

Šiandien visas pasaulis kalba apie taiką, bet taikos pagrindas yra laisvė — be laisvės nėra ir nebus taikos. Taigi, norint taikos, visų pirma reikia pasaulyje įgyvendinti laisvę, ir kad ta laisve galėtų naudotis ne tik kaikurios tautos bei valstybės, o visa žmonija.

Petras Bloznelis

KURIS IŠ JŲ "BOSAS"?

Tiesa, kad Bulganinas kalba sovietų vardu Genevos konferencijoje. Tačiau jis stovi lyg ir tarp kūjo ir priekalo: Chruščevo ir Žukovo. Ypač Chruščevas, kaip rašo spauda, visur duoda suprasti, kad ne Bulganinas, bet jis yra tikrasis Sovietijos "bosas". Yra ir tokių spėjimų, kad nė vienas, nė antras nėra tikrieji "bosai". Gen. Žukovo vaidmuo Sovietijoj šiandien esąs pats didžiausias. Gal ir taip?

REALUMAS EMIGRACINIAM KELYJE

ST. GOLŠANSKIS, Cleveland, Ohio

Lietuviškoji ir mums simpatizuojanti kitų kraštų visuomenė labiausiai susikaupia prie dviejų datų, būtent: Vasario 16-tos ir Birželio 15-tos. Pastaroji dažniausiai yra skirta aniems tūkstančiams į Sibirą ištremtųjų prisiminti, jų kančias pagerbti, lietuviškam solidarumui pademonstruoti bei jį gaivinti, o tikintiesiems už išvežtuosius gimines bei visus Sibire kenčiančius lietuvius pasimelsti. Visa tai yra būtina ir gražu. Tačiau vien tik to neturėtų užtekti. Būtų pozityvu, kad ši diena, be ką tik minėtų dalykų, būtų skiriama apmąstymui ne tik anų gūdžių trėmimo dienų, bet ir dabarčiai bei ateičiai. Ar nebūtų prasminga pasvarstyti, ką mes dabar turėtume daryti jų, dar gyvų likusių, padėčiai palengvinti, **ką išlaikyti tas vertybes ir idealus, už kuriuos jie Sibire kenčia,** pagaliau stabtelėti ir peržvelgti pačias tas vertybes ir tuos idealus, kad nuo jų nenutoltume.

Kaip Vasario 16-ji yra valstybinio triumfo, nueito valstybinio kelio peržvelgimo bei valstybės atstatymui ryžto diena, taip Birželio 15-ji turėtų būti (be kitų aspektų) **mūsų paverg tos tautos tautinio ir idėjinio kelio permąstymo diena, okupacijų, priespaudos, tremties ir emigracijos laikotarpiuose,** kuriuos, deja, likimas mums dažnai lemia.

Manau, kad mes čia laisvame pasaulyje tik tada būsime verti Sibiran ištremtųjų kančios ir aukos, jei turėsime pakankamai ryžto kovoti dviejuose frontuose: su jų budeliais mums prieinamomis priemonėmis ir su aplinka už lietuviškojo potencialo išlaikymą. **Tik tada būsime jų verti, jei stengsimės kiek galima tobuliau tai kovai susiorganizuoti.** Mes savo aimanomis ne daug jiems tepadėsime — tik kova.

Kiekvienas kovos sėkmingumas priklauso ne tiek nuo jėgų gausumo, kiek nuo įtampos intensyvumo ir teisingo realybės suvokimo. Ir turbūt, niekam taip netrūksta gyvenamos realybės suvokimo kaip emigrantui. Jam mažai pažįstamas ne tik kraštas, žmonės, dažniausiai kalba, bet ir aplinkybės ir galimybės jose veikti. Jei jis palyginti greit susigaudo minimalinėse galimybėse egzistuoti, tai visuomeniniame veikime ne visada sugeba reikiamai prisitaikyti vietinėse aplinkybėse.

Emigracijoje ne tiek darbštumas, pasišventimas, veiklumas ir kitos geros visuomeninko ypatybės lemia tos rūšies pasisekimą, kiek geras naujosios realybės, naujos darbo dirvos ir įtakų suvokimas. Niekas nėra emigraciniam kelyje tiek svarbu nustatant visuomeninės veiklos kryptį, ieškant jai pagrindų, kaip realumas, o tai ir bus šį kartą mūsų tema.

Prigimties pradai

Krikščioniškoji pažiūra mus moko kad šie trys dalykai (nežiūrint kur žmogus bebūtų ar emigracijoj ar tėvynėj) yra žmogaus prigimties pradai: "1. Žmogus turi galutinąjį gyvenimo tikslą; 2. žmogus yra socialinė būtybė ir 3. pasaulis yra sakramentalinis — laiptas į kitą. Žmogus yra tvarinys apsuptas trilype įtaka: Dievo, žmonių ir gamtos. Nuo šių pagrindinumų priklauso visi geri, svieki ekonominiai, politiniai ir sociologiniai dėsniai (Fult. Sheen "Sūn. palaid," 62 psl.). Netikintieji gal dalį tų teigimų ir atmestų, bet gaspadoriškas protas reikalautų ir jiems pajieškoti pagrindinių prigimties bruožų, kokius jie besurastų — jų paisyti. O teigimą, kad žmogui turi įtakos aplinkos žmonės ir gamta, t. y. materialinis pasaulis, turbūt, visi pripažins. Populariai tariant Dievo keliai mums nežinomi, tačiau aplinkos žmonių ir mus supančio materialinio pasaulio labai geras pažinimas mums būtinas. To reikalauja realumas. Čia daug kas kitaip: vietoj Kauno centrą dominuojančio soboro — dangoraižis, vietoj romaus, mielo lietuvio kaimyno — negras. Daugelio rankoj vietoj parkerio — "pielyčia" ar mašinos rankena.

Pasikeitė ne tik sąlygos, bet ir tų sąlygų įtakoj vyresnioji emigrantų karta, jau nekalbant apie jaunąją. Labai dažnai tuos pasikeitimus konstatuojame, bet nedaug tepadarome toms priežastims išanalizuoti, įtakų stiprumui nustatyti. Labai klystume, jei manytume, kad viskas kas nelietuviška, o sakysime amerikoniška, yra mums kenksminga. Anaiptol! Tačiau menas yra atsirinkti kas naudinga, ką turime pasisavinti, ką ne. Čia dar reikia daug smegenis padžiovinti, kad tų įtakų vertę, jų neigiamumą ar teigiamumą pasvertume.

Emigracinių problemų tyrimo centras

Prieš atvažiuojant į šį kraštą, t. y. dar Vokietijoje daug rašalo ir karščio išliejome besvarstydami ateities Lietuvos problemas, besiginčydami dėl partijų programų ir t.t. Pažiūrėjus į spaudą, atrodė, kad iš stovyklų stačiai pakuojamės į Lietuvą, nors mūsų politikai ir užsimindavo, kad Kybartų muitinė dar gal negreit atsidarys, o patys veikėjai prašė iš Balfo garantijų ir tvarkėsi bagažą į Ameriką. Tačiau emigracinių problemų nenagrinėjome, nesiruošėm tos rūšies visuomeninei veiklai. Pasitikėjom savim, savo diplomais ir turėta padėtim. Būsimų Lietuvos problemų toks gyvas svarstymas rodė mūsų prisirišimą prie jos, rodė, kaip mes su ja suaugę, rodė gerus mūsų norus. Tačiau artimiausių emigracinių problemų, emigracijai ruošiantis, užmetimas, rodė mūsų nerealumą. Mes nebuvome panašūs į pabėgti besitaikstančius kalinius, beslampinėjančius pagal kiemo sieną, bet pirma planuojančius, kaip kelsis per miesto pakrašty esantį upelį, nesukėlmi galvos apie prieš juos stovintį mūrą. Kaip tas kalinys liks už sienos kieme, taip mes nepereisime emigracijos nesužaloti grįžimui į Lietuvą. Įsteigėme Lietuvos atstatymui planavimo organą, bet pamiršome apie emigracinių problemų studijų organą. Anas, be abejo, geras ir reikalingas, pastarasis — šiandien degantis.

Dėl savo geopolitinės padėties esame sąlygų verčiamos emigracijos, trumpai, prievartinės emigracijos tauta ir, galbūt, dar ilgai tokia būsime. **Dėl šių aplinkybių mes privalome šioje srityje išsispecializuoti.** Sakome, kad trečdalis mūsų tautos gyvena emigracijoje, tačiau, kai pažiūrime į lietuviškąjį gyvenimą, viskas susiveda į keliolika ar keliasdešimt tūkstančių. Matematiškai skaičiuojant, atrodytų, kad bent trečdalį mūsų inteligentiškos visuomenės ir sociologų pastangų tektų pakreipti į emigracinių problemų narpliojimą, o du trečdalius į tėviškės problemas. Bet drįstume daryti išvadą, kad iki tos proporcijos mums dar gerokai trūksta. Kitų tautų, kurias gal ir negalėtume vadinti emigracinėmis, sociologai tais klausimais yra davę daug veikalų, o mes, išskyrus porą filosofinių (bet ne sociologinių) veikalų, vienos ar kitos dizertacijos, ar keletos rimtesnių straipsnių, kaip ir nieko daugiau neturime. Tai teoretinė dalykų pusė. O šios dienos praktinė būtenybė yra, būtent: turėti praktinių mūsų emigracinių problemų tyrimo (neužmirštant ir kitų tautų emigracinį patyrimą) ir planavimo centrą, kuris gal duotų daug puikių sugestijų mūsų dirbantiesiems visuomeninį, kultūrinį ir politinį darbą. Šis centras turėtų būti sudarytas iš teoretikų sociologų ir praktikų visuomenininkų. Jo sudarymu ir išlaikymu turėtų susidomėti dabar besiorganizuojanti pasaulio lietuvių bendruomenė, nes jos gyvybė priklausys nuo mūsų šioj srityj realumo ir išradingumo, bet ne nuo senoviškos rutenos. Aplamai, **lietuvių tautai, turint galvoje šitokį jos pasiskirstymą planetoje, minimas centras turėtų būti pastovus, nesaistomas paskirų emigracinių bangų.**

Desperacijos ir paviršutiniškumo ženklai

Labai dažnai, kovojant sunkią kovą, ir kai atrodo, kad ji pralaimėta puolama į desperaciją ir kraštutinumus, kurių rezultatas — fatališkos klaidos ir visiškas visko praradimas. Ir pralaimėjimo dydis priklauso nuo pasidavimo desperacijai, sugebėjimo šaltai į padėtį reaguoti ir susivokimo realiose galimybėse. Politinės emigracijos pirmoji karta yra tuo būdinga, kad joje visada pasitaiko daugiau desperacijos žymių, negu normaliame gyvenime. Desperacinių nutikimų pasitaiko ne tik asmeniniame gyvenime, bet ir visuomeniniame, kultūriniame veikime. Krinta į akis jaunimo auklėjimo kryptis. Visos lietuviškos jaunimo organizacijos reklamuojamos beveik išimtinai lietuvybės, tautinės kultūros vertybių išlaikymo organizacijomis. Atrodo, kad iš išsibėgėjimo tas ne tik perdėtai akcentuojama žodžiu, bet ir praktinėj veikloj vykdoma, nustumiant antron eilėn neseniai buvusius svarbiausius tų organizacijų tikslus, idealus; pasaulėžiūrinėse organizacijose — pasaulėžiūrinį ugdymą.

Norėčiau tvirtinti, kad jaunimo organizacijų reikšmė ir būti numas emigracijoje yra didesni negu yra buvę Lietuvoj ir tai dėl trijų labai svarbių priežasčių. 1. Dabartinė mūsų socialinė padėtis yra tokia, kad sąlygos verčia fabrike dirbti kiekvieną, kuris tik dar juda. Labai didelis procentas motinų dirba įmonėse, o kelias dar likusias paros valandas atima namų ruošos darbai, tad šeimai nebelieka laiko, tuo būdu natūrali jos įtaka vaikams mažėja. 2. Vyresnieji yra praradę didelę dalį savo autoriteto ir įtakos, ypač besimokantiems paaugliams, dėl vietinės aplinkos nepažinimo, menko vietinės kalbos mokėjimo ir kitų priežasčių. Sakysime dėl naujosios aplinkos, t. y. kultūrinio gyvenimo, materialinės pažangos, politinių vidaus problemų, vyraujančių mados ar laiko tendencijų nepakankamo sekimo ir diletantiško jų vertinimo senoji karta praranda didelę dalį savo autoriteto ir svorio jaunajai kartai. Arba dėl tėvų vietinės kalbos nemokėjimo koks paauglys eidamas jiems vertėjo pareigas ir kitus panašius reikalus padėdamas tvarkyti nekartą palaiko vyresniuosius mažiau už jį išmanančiais, atsilikusiais.

Trečia, tėvai vengdami amerikoniškos įtakos, kiek galėdami stengiasi išlaikyti jaunimą galimai toliau nuo vietinių konfesinių pasaulėžiūrinių ar kultūrinių organizacijų. Tuo būdu visa, arba didžioji dalis, natūralinės auklėjimo naštos krinta jaunimo organizacijai, neskaitant mokyklos uždavinių. Jei lankoma "publikinė", tai ji iš viso jokių auklėjimo uždavinių neturi, ji tik mokslina.

Nenorėdamas būti klaidingai suprastas, turėčiau pridėti, kad mūsų jaunimo organizacijos negali būti vien tik lietuvybės išlaikymui paskirtos, bet nemažiau kartais gal dar daugiau asmenybės ugdymui pašvęstos. Grįžtant prie pradžioj minėtų pagrindinių, išvestų iš pačios žmogaus prigimties pagal krikščioniškąją sampratą, tektų pa-

(Nukelta į 4 pusl.)

JURGIS GLIAUDA

RAIDŽIŲ PASĖLIAI

ROMANAS

43 tęsinys

Urnužis sumišo; jis norėjo ištraukti ranką, kurią stipriai laikė karšti Pan Gintowto delnai.

— Tokią vertę važiavimui suteikėt, — pasakė Urnužis. — Gal juokiatės jūs, Pan Gintowtai? Važiavimas juokingas, bet Nikita jo nepamirš. O Mickevičių žinau. Lietuviškai yra eilėraščiai, „Gražina". Mačiau, bet neskaičiau.

— Neskaityk, Urnuži, neskaityk. Ir nereikia. Didvyriams eilėraščių skaityti nereikia. Skaityk, ką rašo jūsų raštininkai, apie dobilą, apie lubiną, apie Lietuvos kunigaikštystės atsteigimą. Tai bus tau įdomu. Didvyriams eilių skaityti nereikia. Tavyje Konrado Wallenrodo dvasia. Apie tave rašys būsimieji Adomai Mickevičiai.

— Jūs, Pan Gintowtai, tikrai pašiepiate mane, — kaip ir piktai pasakė Urnužis, ištraukęs, pagaliau, savo ranką iš Ligonio delnų.

— Aš žinau, aš nujaučiu, daugelis jau tai sužinojo; ir daugelis jau tavo elgesiu piktinasi. Ar ne taip?

— Beveik ir taip, — atsakė Urnužis. — Vienas ir išgama pavadino.

— Aš su tavim. Ir tada, kai tu su popu kalbėjaisi. Ir tada, kai su su žandaru viename vežime sėdėjai. Aš su tavim. Knygutes rašyti ir jas nešioti, tikrai tarus, man nuobodoka atrodė. Bet tas patosas, tas žaismas su reputacijos praradimu. Ir tai idėjos vardu. Tai, Urnuži, heroizmas. Aš su tavim. Pagaliau, pagaliau, aš kovos patosą jūsų valstietiškoje kovoje praregėjau.

Urnužis dabar sėdo ant lovos krašto. Jie pradėjo kalbėtis. Išsamiai, stengdamiesi dienos įvykių bėgyje sugauti esmę. Ir tos esmės suvokimas tenkino juos ir jungė. Jų pasikalbėjime buvo vienas pamušalas: viltis, kad taip negali tęstis amžinai. Kad įvyksiąs išganingas žemės drebėjimas. Kad įvyksią kažin kas gera, vardan ko verta turėti norą kovai ir kovoti dabar, kada nė prošvaisčių nepraregėti.

Bet, kai vėl kyštelėjo Pan Gintowt pasiaukojimo pradą, Urnužis nepanorėjo su tuo sutikti. Pasiaukojimas nebuvo jam suderinamas su sveikuoju protu, su kovos prasme. Pan Gintowt tvirtino, kad turįs būti pasiaukojimas, o Urnužis tvirtino, kad turimos aukos esą tik apverktinos nelaimės.

— Kas liečia mane, nenoriu aukotis. Ne, ne. Apmauti juos, kalės vaikus, kaip jie patys keikias. Aukotis jiems — už jokį pinigą, ne! Man toks už pasiaukojimą mano idėjai dėkui netars; o ir žmonės pasiaukojimo nevertins. Aš savo keliu einu. Apsukti, apmauti, galvą sukti, neapsižioplinti. Pasakė mūsų didelis knygnešys Baltasis Erelis: užkurkime ugnį ir sudeginkime maskolius Lietuvoje. Tai ir kova.

Jūs žinote, Kražiuose antrą mėnesį žmonės bažnyčią saugoja. Dieną ir naktį bažnyčioj sėdi. Žmonių drąsa. Valdžia juos varo, o jie sau sėdi ir sėdi, kaip senoviškoj tvirtovėj. Štai jums ir nauji šešiasdešimt tretieji metai. Drąsūs kražiškiai, net žiūrėti pavydu.

Atsiminęs Kražius, kurie jį taip žavėjo ir taip griebė už širdies, Urnužis pasakė, susižavėjimui sužvilgus jo akyse:

— Naktimis skambinimas varpais girdėti. Tai jie ten Kražiuose, Karklėnuose, Stulgiuose skambina. Reiškia: žmonės nemiegokite, būkite budrūs... Nuostabūs daiktai vyksta.

— Urnuži, tai aš tau sakau, senas kovotojas, tai preliudija į įvykius. Įvykiai didvyrius gimdo. Ir tave...

— Su tais laikraštėliais žmonės jau trisdešimt metų mokosi. Ir pramoko. Ko pramoko? Suprato, kad tik pats už save! Jūs sakote ten ginklai prie Palangos, ar pasiaukojimas, kad kiti matytų... Mes tik kol kas tiek pramokome: patys už save.

Tas minties apibūdinimas pasirodė Urnužiui geru radiniu. Tai apibūdino ne tik knygenšystę, bet ir jo asmenišką gyvenimą. Jis pakartojo savo radinį:

— Tai tik mes patys už save...

URŠULĖ

Urnužis išėjo, o Pan Gintowt ilgai negalėjo nurimti. Jis jautė lyg keisti sparnai išaugo jam už nugaros. Jis buvo kupinas noro kilti ir ore mušti sparnais. Jį paveikė Urnužio išmonė. Savo atmintyje jis rado daug karžygiškų poelgių, kada žmonės aukojosi idėjai; bet jis negalėjo rasti pasiaukojimo idėjai net savo reputacijos sąskaiton. O taip pasielgė Urnužis. Tai stebino Gintowtą ir kėlė jo pasigėrėjimą bitininku.

Jis norėjo bėgti į savo praeitį atsvarai, atsigaivinimui. Tai ir buvo išaugę sparnai.

— Tūkstantis aštuoni šimtai šešiasdešimt tretieji — sušnibždėjo Pan Gintowt. — Susibūrimai giriose; konfederacijų atgimimas; aksominės vėliavos; parako dūmas... Tų metų patosas dar tebekaba ore. Jie eina kitaip. Jie nepasiilgę to viso. Jie kiti...

Lyg kas kitas, ar kambary, ar pasąmonėj, ištarė:

— Šešiasdešimt šeštieji...

Ir valandėlę vėliau:

— Ar tu tebeatmeni juos?

Ištarė tai moters balsas, atmenamas iki šiol, mielas, amžinas širdyje.

Savo dvasios žvilgsniu Pan Gintowt įsirėmė į praeitį, nugrimzdusią po storais vis bėgančių dienų sluogsniais.

— Uršule, — atsiliepė jis į amžiną balsą širdy. Ir buvo jausmas žvilgsnio, kritusio po drėgna antkapio lenta. — Uršule, prarastoji amžinybei!

(Bus daugiau)

REALUMAS EMIGRACINIAM KELYJE

(Atkelta iš 3 psl.)

daryti išvadą kad lietuvybės išlaikymas patikimai tegali atsiremti į asmenybės išugdymą, principingą, gerą, idealistą lietuvį kaip žmogų, kaip asmenybę, o tai jau tegali būti atremta į universalines vertybes ir pasaulėžiūrinį turinį, bet ne į liaudies meną, tautosaką ar tautinį stilių. Mes galime išmokyti jaunuolį lietuviškai kalbėti, dainuoti ir šokti, bet jei jame nebus jautrumo, teisingumo jausmo, užuojautos, idealizmo ir kitų dorybių bei **dvasinės kultūros**, neilgai emigracinėse sąlygose mes jį turėsime savo sąrašuose. **Yra daug prancūzų mokančių vokiškai, arba vokiečių — lietuviškai, bet kiek iš pirmų jų yra vokiečiais, o iš antrųjų — lietuviais.** Mums reikia lietuvio, kad jis liktų lietuviu su asmenybės veidu su dvasine augšta kultūra, kuri įgyjama tik iš universalinių šaltinių, tvirtų principų ir idealizmo, kuris ateina tik su pasaulėžiūra. Nereikia tačiau mums kosmopolitų neigiama prasme, kurie neigtų tautinį stilių, tradicijas, istorinį palikimą, folklorą, dvasios reiškimosi būdą, kuris reiškiasi mene, literatūroje, religijoje ir t.t. Žodžiu tai, ką vadiname "tautinėmis vertybėmis", kurios savo esme trumpai suglaudus, yra niekas kitas, kaip kurios nors tautos reiškimosi forma.

Mūsų jaunimo auklėjimo kryptyje perakcentuojant lietuvybės propagandą, o nustumiant pasaulėžiūrinius dalykus, **forma yra pastatoma augščiau turinio.** Žinoma, dideli pavojai laukia lietuvybės Amerikoje, yra rimto pavojaus baimintis, bet negalima daryti desperatiškų, kraštutinių sprendimų. Jaunimo auklėjimo reikaluose natūraliai nuolat kyla vis naujų problemų. Turime ir mes jų daug neišspręstų. Prie tokių tektų priskaityti ir jaunimo organizacijos klausimą. Lietuviškojo ir krikščioniškojo jaunimo pasiskirstymas keliose besirivalizuojančiose organizacijose emigracijoj nepakenčiamas. Tai nėra pozityvus lenktyniavimas, bet rivalizacija. **Jaunimas, ypač tų pačių oficialinių pažiūrų, negali emigracijoje rivalizuotis, jis turi burtis.**

Prie nerealumo reiškinių tektų priskirti kaikurių mūsų kultūrininkų tendencijas neigti mūsų politinę veiklą. Be politinės -diplomatinės veiklos Lietuvos neišlaisvinsime, o išlaisvinimas tai yra mūsų **augščiausia** pareiga. Pagaliau turėtume įsidėmėti vieną aksijomą, kad lietuvis, kuris nebesidomės politine (žinoma tos rūšies, kuri turi ryšio su Lietuvos laisvinimu) veikla, jau nesidomės ir kultūrine. Visų rūšių mūsoji veikla, kaip kultūrinė, visuomeninė, politinė ir t.t. visumoje yra viena lietuviška veikla Jos eina ranka rankon ir mūsų energijos skyrimas turi būti proporcingas, tarp jų lygsvara turi būti išlaikyta. To reikalauja lietuviškos emigracijos problemų viso komplekso suvokimas ir realumas.

Nežiokime perdaug

Prie nerealių, bet vaidinamo gyvenimo reiškinių tektų priskirti ir dalį mūsų organizacijų. Per tuos penkis mūsų gyvenimo Amerikoje metus atsikūrė beveik visos Lietuvoje veikusios organizacijos, tik jaunųjų ūkininkų dar neteko girdėti. Jos visos Lietuvoje turėjo savo rezoną, savo veikimo lauką, buvo praktiškos ir gyvenimiškos nepriklausomo gyvenimo aplinkybės. Visai suprantamas atsikūrimas tų organizacijų, kurių tikslai, uždaviniai derinasi su emigraciniu gyvenimu. Bet atsikūrė ir tokios, kurios šioj gyvenimo realybėj neturi jokios atramos. Jos emigracijoje tapo tik anų garbingų organizacijų surogatai, Jos egzistuoja, tik gaila energijos kuri reikalinga tokioms organizacijoms palaikyti, kuri galėtų būti sunaudota daug tikslingiau ir realiau.

Daug mūsų gyvenime yra kilę sumanymų ir užsimojimų, kurie stipriai buvo reklamuojami, o kartu su tais sumanymais ir tam tikri veikėjai, bet daug kas supliuško, nutilo, baigėsi fiasko. Tie veikėjai, nepasisekus užsimojimus realizuoti kartais nevertai pakaltino ir. visuomenę šaltumu, abejingumu ir kitokiom nedorybėm. Iš tikrųjų, daugelis projektų buvo nerealūs iš viso, arba nerealiai netinkamai pradėti ir visuomenei pristatyti. Yra daug atvejų, kur nepasisekimą nulėmė ne visuomenės nedorybės, bet veikėjų nerealumas, Kai spektaklis nenusiseka ne visada šaltas publikos reagavimas kaltas, kartais tarp žiūrovų ir artistų nesusidaro ryšys ir dėl nepakankamai gero rolės atlikimo.

Priminėme ir daug kur pasigedome mūsų gyvenime realumo, bet būtume neteisingi, jei tvirtintume, kad jo niekur ir nėra. Vistik didelis visuomeninis, kultūrinis, politinis darbas yra dirbamas, daug kur ir sėkmingai, tas rodo, kad daugeliu atveju realumo netrūksta, sakysime, Amerikoje: Alto, Balfo bei kitų organizacijų veikloj ir tikimės, kai įsuks savo ratą, Bendruomenėj.

Baigiamosios pastabos

Žinome, kad kaikuriais čia keliamais klausimais visuomenė ar paskiri asmenys nebus pajėgūs tuojau ir tiesioginiai vienaip ar kitaip dalykus pasuktl. Ir, jei kam nors kuris sakinys pasigirdo priekaištu viršūnėms ar institucijoms, neturėtų kilti klausimas, ką mes galime jiems padaryti, kaip juos paveikti; nebent kai ateis aukų rinkti — neduoti. Tai pati pigiausia ir netinkamiausia priemonė. Strei kuot negalime, nes esame karo stovyje su pačiu baisiausiu žmonijos ir mūsų tautos priešu. Mums bestreikuojant, priešas tėvynėje, o priešai emigracijoje mus pribaigs. Kiekvienas pats pagal išgales turi dirbti, o ko pats negali atlikti, turėtų su daryti nuotaiką, sąlygas kitam, tiksliau, mūsų institucijoms visiems mums bendrus už davinius galimai geriau atlikti.

Emigracija yra tuo būdinga, kad nė viena klaida nėra atitaisoma, nuostoliai ateityje neatgriebiami, kas dar kartais galima normalioje, savoje valstybėje. Kas dėl kurios padarytos klaidos žuvo neatgaunamai. Nėra žmonių nedarančių klaidų, taigi atrodytų, kad pagal tą dėsnį galimybės emigracijoje labai tamsios. Iš tikrųjų, jei būsime sau atviri, pripažinsime kad jos tikrai ne šviesios bet tai nereiškia, kad turėtume jau dabar rezignuoti. Ne! Tas mus tik verčia įsitempti ir padaryti viską, kad galimai mažiau pasitaikytų.

Išvežtieji, turbūt, niekuo daugiau nesiskaugtų kaip mūsų pastangomis dideliu jėgų įtempimu, geru susivokimu savo darbe, mūsų idealizmu. O kaip būtų gera, jei mes galėtume dalintis su jais tuo, ko vieni ar kiti turime apsčiai, o kitiems trūksta. Mes galėtume duoti jiems visokių žemiškų gėrybių, o jie mums — idealizmo. Savus idealus jie išreiškė galingu masės unisonu giedodami dvi giesmes: "Marija, Marija" ir "Lietuva, tėvyne mūsų", gyvuliniams užkaltiems vagonams išriedant iš mūsų stočių į Rytus. Tai išvežamųjų į kančias, į mirtį paskutinis žodis mums pasiliekantiems prie bėgių, tai jų lyg testamentas, kuris prašosi kiekvieno mūsų individualių išvadų.

KORTOMIS VANDENY

Vokiečiai apsirengę moderniomis gelbėjimo juostomis lošia pokerį vandeny. Esą tai labai gerai veikia besikaršėiuojančių nervus.

Į buvusius Muenchen'o lietuvius

Muenchen'e liko tik keli šimtai emigracinių įstaigų atsijotų lietuvių. Jųjų vardų mes kreipėmės š. m. birželio mėn. per spaudą į tuosius, kurie prieš emigraciją gyveno Muenchen'e, prašydami piniginės aukos lietuviškai bibliotekai Muenchen'e įsteigti. Muenchen'o lietuviai yra per biedni, kad galėtų nusipirkti naujai pasirodančių lietuviškų knygų.

Bet ar daug atsiliepė į mūsų prašymą padėti? Deja, tik keletas. Ir tai tie, kurie Muenchen'e galbūt nėra gyvenę. Ponai J. Karys, ir V. Alantas atsiuntė Muenchen'o valdybai savo veikalų, ponai P. Gudas ir J. Skersys — pinigo ir keletą gražių knygų bei glėbį laikraščių. Mes jiems tariame nuoširdų ačiū! Bet ar nebėra daugiau, kurie atjaustų Vokietijoje pasilikusius lietuvius ir norėtų jiems pagelbėti kultūrinėje plotmėje? Ne, mes tikime, kad dar yra ir daugiau tautiečių, kurie mums šiame konkrečiame reikale būtų pasiruošę padėti. Mes todėl dar kartą kreipiamės į Muenchen'e gyvenusius lietuvius, prašydami jų padėti įsigyti mums lietuvišką biblioteką. Šį kartą kreipiamės mes ir į visus mielus tautiečius, kurie yra jautrūs kultūriniam lietuvių tremtinių gyvenimui. **Padėkite** mums **įsteigti lietuvišką biblioteką,** kurioje Muenchen'e pasilikę lietuviai galėtų gauti pasiskaitymui lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių ir tuo būdu palaikytų savyje tautinę dvasią ir neleistų užgest sugrįžimo vilčiai. **Siųskite** mums **naujų lietuviškų knygų** arba **pinigų** (jų reikia knygoms įrišti, Vokietijoje išleistoms knygoms įsigyti)! Siųskite valdybos iždininkės adresu: Mrs. V. Mykolaitienė, Muenchen 54, Smaragdstr . 17/. Iš anksto dėkojame jums visiems, kurie išgirsite mūsų balsą, ir linkime jums geros sekmės toje šalyje, į kurią mes trokštame, bet negalėjome išemigruoti.

Muenchen'o apylinkės valdyba

Konsulato ieškojimai

Andriušis Viktoras, sūnus Vinco, gimęs 1908 m. Buvo režisorius Kauno Valst. Teatre.

Kapčiūnas Jonas, gyvenąs Chicagoje, turėjęs spyruoklių fabriką. Apie 40 metų Amerikoje. Kilęs iš Kauno ar gyvenęs Kaune.

Klevečka Jonas, Jono sūnus, gimęs 1914 m., kilęs iš Bliūdžių kaimo, Pušaloto valsč., Panevėžio aps.

Petkūnas Jonas, gyvenęs Vilniaus gatvėje Šiauliuose, baigęs amatų mokyklą išvyko Vokietijon.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

LIETUVOS KONSULATĄ
6147 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Ill.
Tel. REpublic 7-8334

Koplyčia su 700 relikvijų

Šv. Jėzaus Vardo bažnyčioje Warcestery, Mass., relikvijų koplyčioje, specialiai tam paruoštoje, išstatoma 700 relikvijų, kurias buvo surinkęs kun. H. A. Boutin. Tai yra viena didžiausių relikvijų kolekcijų JAV-se. Minėtas kunigas jas surinko per 35 metus. Kun. Boutin buvo šv. Jėzaus Vardo parapijos klebonas ir mirdamas šias relikvijas paliko šaznyčiai.

Daug žmonių nustoja rūkę

Per paskutinius 20 mėnesių JAV-se visiškai nustojo rūkę net pusantro miliono žmonių. Tas žinias patiekia U. S. Public Health Service. Bet teberūko 38 mil. vyrų ir 13 milionų moterų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Moterys užkariauja visas darbo sritis

JAV Darbo Departamentas praneša, kad moterys dabar jau dirba nuo A iki Z — visuose 446-se užsiėmimuose, pažymėtuose 1950 m. gyventojų surašyme. Per tą surašymą rasta daug moterų architekčių, chemikių,inžinierių, dantų gydytojų, chirurgių, advokačių ir teisėjų. Jos yra sargybinės, durininkės, auto stočių patarnautojos, parkų ir aikščių prižiūrėtojos, auto aikščių tvarkytojos, pečkurės, liejikės, tirpintojos, ir įvairių mašinų operatorės.

Magnetinis muilas

Vaikai, ne be to, ir suaugę, dažnai užmiršta muilą vonioje. Tam išvengti švedų muilo firma išrado magnetinį muilą. Visas triukas susideda iš mažo magnetėlio kabančio prie vonios.

Bitės ginklas

Nuo priešo apsiginti užpakalinėj daly pilvelio bitė turi geluonį. Užpykus ant gyvulio ar žmogaus geluonimi ji praduria užpakaliui odą ir įleidžia lašelį nuodų. Maži padarėliai, vabzdžiai nuo tų nuodų tuoj miršta. Žmogui įgelta vieta sutinsta ir smarkiai skauda. Žmogų arba gyvulį bitė įgėlus negali ištraukti geluonies, nes žaizda susitraukia ir bitė miršta. Įgėlusi kitą vabzdį, bitė gali ištraukti savo geluonį atgal, nes chitinas, kuriuo padengtas vabzdžio kūnas yra trapus, ir žaizdos kraštai nesusitraukia.

Tačiau rūkyti nustojusių skaičius, palyginus su ankstyvesniu laiku, yra žymiai padaugėjęs. Tai dėl to, kad gydytojai pasakė, jog rūkantieji greičiau suserga vėžiu.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

This is neither an offer to sell nor a solicitation to purchase the stock described below; such offering is made only by means of the offering circular.

TRIANGLE URANIUM CORPORATION
(A NEVADA CORPORATION)
Public offering — 5,000,000 shares, non assessable stock 1c par value.
OFFERING PRICE — 5c PER SHARE
WEBER INVESTMENT COMPANY
(UNDERWRITER)
2434 Kiesel Avenue, OGDEN, UTAH
Telephone 4-2633, Dept. A.F.
Mail Coupon for offering circular
Please send Offering Circular on Triangle Uranium Corporation to:
Name .....
Address .....
City ..... State .....

Would you...
like to serve God as a Missionary?
If so, you might be interested in the **Daughters of St. Paul.** (Age limit: 14-23).
Their vast and timely mission is that of making the Word of God known to all peoples by means of the Press, Radio, Motion Pictures and Television.
In this International Congregation, you may serve God as a teacher, writer, designer, social worker, printer, typist, bookbinder, librarian, dress-maker...
These Missionary Sisters have convents in: Europe, United States, Canada and missions in India, Japan, Philippines, Mexico, Columbia, Chile, Argentina and Brazil. For further write to:
Dept. C.
REVEREND MOTHER SUPERIOR
DAUGHTERS OF ST. PAUL
Old Lake Shore Road, Derby, N. Y. 78 Fort Place, Staten Island 1, N. Y. 141 W. Rayen Ave., Youngstown 3, Ohio.
325 Murray Street, Alexandria, La.
207 Broadway, San Antonio, Texs
196 Washington St. Boston, Mass.

Attention PROSPECTIVE BRIDES !
We carry a most complete line of
WEDDING INVITATIONS and ANNOUNCEMENTS
72-HOUR SERVICE ● Heliograved Raised Printing
STRATFORD PRESS — Printers
2053 W. 63rd St. REpublic 7-7013

Idomiausias romanas!
Gyva intriga ir šiurpūs įvykiai, išsamiai pavaizduotas bolševikinis gyvenimas Lietuvoje, dail. V. K. Jonyno 16 originalių iliustracijų.
Abi dalys vienoje knygoje 448 psl. — tik $4.00
J. GLIAUDA
ORA PRO NOBIS
PREMIJUOTAS ROMANAS
Užsakymus siųsti:
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue
Chicago 8, Illinois

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 S. Oakley Ave. Tel. YRrds 7-3278
MES RŪPINAME KELIONĖS: Laivais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Sutvarkome dokumentus atvažiuoti į Ameriką. Parūpiname dokumentus norintiems išvykti į užsienį. TURIME LIETUVIŲ Skyrių. Pildome afidevitus.

SPECIALUS NUPIGINIMAS !

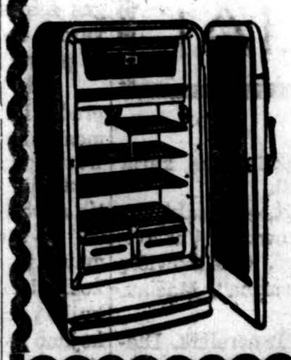

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 West Roosevelt Road
Telef. SEeley 3-4711
Hide away Bed — Sofa-lova $109.00
SOFA-LOVA ir krėslas .. $169.00
Nauji 1955 modelio Frigidaire šaldytuvai, specialiai nupiginti tik $149.00
Pasinaudokite šiais nupiginimais ir aplankykite LIETUVIŲ KRAUTUVĘ.
Atdara ir sekmadieniais nuo 11 val. dieną iki 5 val. vakaro.

MIDLAND Savings and Loan Association
Mes mokame 3½%
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

P. & J. JOKUBKA
T.V. and DIAMONDS, WATCHES
SALES AND SERVICE
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

TELEVIZIJOS
Ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-0087 — VI 7-3037

SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ
Complete Auto Service
Body Repair

4542-44 S. Western Ave. Tel. CLif. 4-0079
Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas, turįs moderniausius įrenginius, gerai ir nebrangiai pataiso karoserįją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srityje dirba nuo 1936 metų, taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų telef. WAlbrook 5-7580.

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio
INC.
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje BRIGHTON SAVINGS and LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec's
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šešt. 9 v. ryto iki 4:30 p. p.
Trečiad. 9 ryto iki 12 v., o Ketvirtad. 9 val. iki 8 vak.

Norėdami pirkti, keisti ar parduoti automobilį visuomet kreipkitės į Lietuvišką automobilių prekybą
BALTICA
5805 S. WESTERN AVE. WAlbrook 5-8200

Biznieriams apsimoka skelbtis "Drauge".

KUR LINK SUKA EUROPOS MOKSLININKAI?

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Mus domina pokarinė Europa, jos intelektualai, jų idėjos ir pasaulėžiūra. Šiuo kartu žvilgterėkime į patiriamųjų mokslų atstovus, medikų grupę.

Chirurgas apie sielą

Nemažo susidomėjimo yra sukėlęs chirurgijos profesorius **dr. Augustas Bier,** Bonnos ir Berlyno universitetų dėstytojas. Tasai žymus chirurgas, tyręs įvairius medicinos klausimus (pvz. nugarkaulio anasteziją), mokėjo pažvelgti ir pilnutinį žmogų, matydamas jame ne tik kūną, bet ir dvasinį pradą, ir parašęs veikalą "Die Seele" (Siela). Religiniais klausimais minėtame veikale rašė:

— Tikras dievotumas, kuris apima tikėjimą į Dievą ir į individualios sielos gyvenimą po mirties, nesipriešina griežtajam mokslui. Dėl to visais laikais net ir labai žymūs ir jokių priekaištų nesusilaukę mokslų atstovai yra šitokį tikėjimą išpažinę.

Vienu metu tas sėkmingas chirurgas net yra pareiškęs, kad savo profesiniame pasisekime jis nemaža dalimi yra dėkingas mielajam Dievui.

Moterims ir vyrams

Medicinos daktaras **Theodoras Bovet** savo mediciniškas ir humaniškąsias studijas yra susisteminęs į veikalų seriją, pavadintą "Žmogus ir jo tvarka". Pirmame tome kalba apie žmogų ir jo ligas, antrame — apie moterystę, trečiame — apie tikėjimą ir išganymą. Ketvirtasis tomas reikšmingai pavadintas "Gyvojo Dievo baimė".

Šis mokslininkas 1952 metais yra išleidęs dvi knygas, skirtas abiems žmonių lytims. Pirmojoje, pavadintoje: "Tamponti moterimi", brangindamas žmogaus tvarkingą ir disciplinuotą gyvenimą, jis pažymi:

— Jeigu kam moterystė yra nepasiekiama, tada pasilieka tik vienintelis kelias — visiškas atsisakymas seksualinių ryšių.

Apie pasiliekančias mergaitėmis jis kalba:

— Pasauliui taipgi yra reikalingos moterys, kurios nesu ištos santuoka, kad jų moteriškumas galėtų spinduliuoti. Į ką pavirstų pasaulis, jei jame tebūtų tik ištekėjusios moterys? — rašo tas dr. Bovet.

Ir lyg pabrėždamas tiems vedusiems ir nevedusiems gyvenimo idealą savo veikale "Vyras vyrui", jis skelbia:

— Nazareto Jėzus yra tai pavidalas, kuriuo Dievas atėjo pas mus, žmones. Jėzus neatėjo pasaulį teisti, o atėjo praėjusiųjų jieškoti ir išganyti.

Tais žodžiais jis drauge pabrėžia ir savo tikėjimą į antgamtinę religiją.

Žmogaus valios laisvė

Vokietijos medikas **dr. Karl Braeunig** yra pamėgęs studijuoti žmogaus valios laisvės klausimą. Muenchene 1951 metais iš spaudos išėjo jo studija "Willensfreiheit und Naturfesetze" (Valios laisvė ir gamtos įstatymai). Šiame veikale jis kartoja Goethės žodžius:

— Abejonių laikotarpis yra praėjęs; dabar mažai kas beabejoja Dievu ir savimi pačiu.

Pasisakydamas už valios laisvę jis pabrėžia, kad neįmanoma tik mechaniškomis jėgomis išaiškinti anatomiško tikslumo žmoguje, tuo sunkiau būtų mechaniškomis jėgomis išaiškinti organizmo reguliarumą, prisitaikymą, pajėgumą atsistatyti, evoliuciniuoti, kas yra ryškiai pastebima kasdieniniame biologiniame gyvenime.

Mokslininko studija baigiama tikėjimo išpažinimu ir reiškimu pasitikėjimo Dievo gailestingumu.

Moderniosios medicinos sukurtasis žmogaus paveikslas

Mums įdomūs pareiškimai ir patologijos profesoriaus, Freiburgo universiteto (im Breisgau) Patologinio instituto direktoriaus dr. med. **Franz Buechner.** Šis medikas pagarsėjo savo pravestais tyrimais dvilikapirštės žarnos ligų, širdies sutrikimų ir t.t. Medicinos mokslui jis davęs eilę veikalų, kurių vieni paskutiniųjų yra "Moderniosios medicinos sukurtasai žmogaus paveikslas" ir "Žmogus ir aplinka" (1949 m.) Pirmajame iš čia suminėtųjų jis rašo:

— Svarbiausia betgi, ką mums duoda mūsų mokslinis patyrimas apie žmogaus kūną, tai kad yra labai glaudus ryšys tarp kūno ir sielos-dvasios. Vienas kitą šios sudėtinės žmogaus dalys veikia, ir tai yra giliausia to ryšio prasmė. Ir šiandien belieka mums, kaip tik medikams, iš naujo atverti pažinimo vartus, kad kūno gerovė galutinoje sąskaitoje glūdi žmogaus dvasioje.

Prisimindamas nacizmą, jis 1946 metais rašė:

— Per paskutinius 12 metų mes pergyvenome sunkią ligą, kuria jau iš anksčiau buvome apsikrėtę. Mes iš pradžių savo mąstyme, vėliau ir veikime, — iš pradžių filosofijoje, o vėliau ir politikoje Bios (rasę) dievinome ir turėjome pergyventi, kad tai dievaitei būtų paaukota milionų žmonių gyvastys... Nugręžkime nugarą tam šventvagiškam melui, kad "Pradžioje buvo Bios" ir grįžkime prie šventos ir išganančios tiesos: "Pradžioje buvo žodis".

Kreipdamasis į jaunąją kartą jis duoda įsidėmėtiną patarimą:

— Jaunieji žmonės, kurie studijuodami ar tyrinėdami artėjate prie Gamtos, norėčiau aš Jums perduoti išpažinimą Ampėro, to didžiojo XIX šimtmečio gamtos tyrinėtojo, kurs tada teturėdamas 42 metus amžiaus — taigi dar ne žilas senis, trejus metus pirm paskelbimo savo teorijos apie elektrodinamiką, parašė: "Tirki šio pasaulio dalykus. Tai tavo pašaukimas; tačiau žiūrėki į juos tik viena akimi. Tavo antroji akis nuolat tebūnie atsukta į amžinąją šviesą. Klausykis mokslininkų, bet tik viena ausimi!... Rašyki tik viena ranka, antrąja laikydamasis Viešpaties apsiausto, kaip kad vaikas laikosi savojo tėvo. Be šio atsargumo tu be abejonės galėtum savo galvą į gyvenimo uolas sutriuškinti.

PREZIDENTAS KLAUSO

Eisenhower klausosi kaip kalbasi Šveicarijos prezidentas Petitpiere ir Amerikos ambasadorius Šveicarijoj Frances Willis. (INS)

NOBELIO PREMIJOS LAUREATŲ SUVAŽIAVIMAS

V. LITERSKIS, Vokietija

Penktasis gamtos mokslų Nobelio premijos laureatų suvažiavimas įvyko Lindau mieste. Suvažiavime dalyvavo 16 laureatų, tarp kurių buvo prof. Butenandt, Domagk, Hahn, Euler - Chelpin, Lipmann, Soddy, Stanley ir kt. Be to suvažiavime dalyvavo keliolikos universitetų rektoriai, dekanai ir kiti žymūs mokslininkai. Suvažiavimas atidarytas prof. Staudinger refechemijos. Buvo keli referatai iš atominės fizikos ir fiziologijos.

Šia proga truputis istorijos.

1899 metais mirė dinamito išradėjas švedas Alfredas Nobelis, kuris paliko 31.5 mil. švediškų kronų. Nobelis tuo būdu sukūrė fondą paremti mokslininkus, rašytojus ir šiaip asmenis, daug pasidarbavusius žmonijai.

Nuo 1901 metų iš viso buvo išduota 227 premijos. 1940, 1941 ir 1942 metais Nobelio premijų niekas negavo. Tokių metų buvo ir daugiau. Iš viso premija nešnaudota 43 kartus. Daugiausia neišnaudota taikos premijų. 15 kartų nerasta tinkamo kandidato. Yra suteikta 49 literatūros, 48 fizikos, 46 chemijos ir 45 medicinos premijos. Daug kartų viena premija buvo padalinta keliems žmonėms. Nuo 1901 metų viso apdovanoti 285 asmenys, iš kurių 12 moterų. Iš moterų žinomiausia Maria Curie — lenkų kilmės Skladowska. 1903 metais kartu su savo vyru Piere Curie ji gavo fizikos Nobelio premiją. 1911 metais Maria Curie gavo chemijos premiją. 1935 Curie duktė Irena kartu su savo vyru Frederic Joliot buvo apdovanota fizikos Nobelio premija. Taikos premija išduota 39 kartus 52 asmenims. Literatūros premija niekada nebuvo skaldyta.

Nobelio premija duodama ne tik paskiriems asmenims, bet ir institutams. Yra suteikta Nobelio premija Raudonajam Kryžiui, Tarptautiniam Teisės Institutui ir kt. Nobelio premija suteikta 25 kraštų asmenims. Tautybė nesvarbu.

Vokiečių tautybės asmenims suteikta 56 Nobelio premijos. Jungtinėms Amerikos Valstybėms teko 48, Anglijai — 44, Prancūzijai — 29, Austrijai — 16, Švedijai — 14 ir Šveicarijai — 11 premijų. Iš viso europiečiams išduota 223, amerikiečiams — 52 ir aziatams — 3 premijos (7premijos suteiktos atskiriems gremiumams, tuo būdu viso 285).

Geriausi chemikai yra vokiečiai (20 premijų), geriausi fizikai yra anglai (16 premijų), geriausi medikai yra amerikiečiai (14 premijų), geriausi rašytojai yra prancūzai (8 premijos). Nobelio taikos premijų daugiausia gavo amerikiečiai (12).

Didžiausią pažangą Nobelio premijų atžvilgiu daro amerikiečiai: ligi 1927 metų jie buvo gavę tik 7 premijas. Per paskutinius 27 metus jie gavo 41 premiją.

Svarbiausią rolę, žinoma, vaidina pinigai, be kurių modernusis gamotos mokslas yra neįmanomas. Robert Koch didelių darbų atliko įsirengęs privačią laboratoriją. Bet dabar toki laikai yra praėję. Dabar reikia moderniškiausių įrengimų ir viso štabo mokytų bendradarbių.

Vidutinis lietratūros Nobelio premijos laureatų amžius — 62 metai, taikos premijos laureatų — 66 metai. Jauniausi yra fizikai (47 metai). Kiek vyresni yra chemikai (51 metai). Vidutinis medikų amžius yra 54 metai. Visų Nobelio premijos laureatų Benjaminas buvo anglas William Lawrence Bragg, kuris būdamas 25 metų kartu su savo tėvu gavo fizikos Nobelio premiją.

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
IŠ ARTI IR TOLI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 S. Wood St., Chicago 9
Ill. Tel. VI. 7-2972

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkamas vartoti vaikučiams kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius persikraustymus ir pervežimus iš toli ir artimų atstumų.
Telef. SE. 3-2146
arba BI. 7-7075
1885 CANALPORT

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N.
INSURED UP TO $10,000
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

Ar Marija apsireiškė Lietuvoje. Atsakymą rasite J. Budzeikos knygutėje
MARIJOS APSIREIŠKIMAI ŠILUVOJE
Kaina 40 centų
Ją galite gauti
"DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

VĖSINTUVAI-VĖDINTUVAI
• TELEVIZIJOS •
FM ir NEŠIOJAMI RADIJAI
Augštos kokybės fonografai
— DULKIASIURBLIAI —
Elektriniai laikrodžiai
VIDAUS IR LAUKO ANTENOS
— TV IR RADIJO LEMPOS —
BATERIJOS — DALYS
Visų radijų, fonografų, TV ir rekordavimų aparatų
TAISYMAS
atliekamas patyrusių inžinierių
— VISKAS GARANTUOJAMA —
Kainos žemiausios
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 So. Halsted — DA 6-6887

VIKTORO KOŽICOS
CALL ME MOTORS CO.
Lietuviška gasolino Shell stotis ir Auto taisymas. 5759 S. Western Ave. Tel. RE 7-9533. Atliekami motorų remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

BABY SHOP
4075 Archer, tel. BI. 7-2889
(Archer & Calif.)

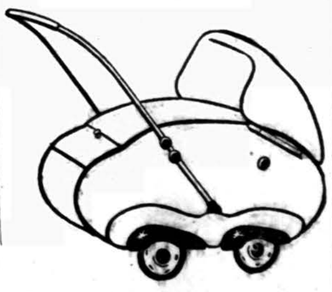

Jei rengiate "Baby showers" ar laukiatės šeimos, lankykitės pas Račevičių. Didžiausias pasirinkimas vaikų vežim. (vokiški & amer.), lovytės, žaislai, dviračiai ir daug kt. dalykų.

V. DUKSTAS BAKERY
URBELIO
Reikalaukite visose maisto krautuvėse šios skaniausios duonos.
Jeigu negausite, kreipkitės į kepyklą
V. DUKSTAS,
1800 W. 46th St.
Telef. LA 3-1510

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

JONAS GRADINSKAS
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ TAISYMAS
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Pl
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

Pabaltijos Valstybių Pašto Ženklai
mano specialybė. Vidutinės kainos. Taip pat turime pašto ženklų ir kitų Europos kraštų; ir kaikurių retų ženklų. Dėl kainų sąrašo rašykite: Mr. E. VILNIS — Stamp Shop, 7 Beaconsfield Terrace Rd., Hammersmith, London, W. 14, England.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

Įpestingai ir pigiai taisau
TELEVIZIJOS APARATUS
Garantuoja darbą ir dalis.
J. MIGLINAS
Telef. — HUmbold 6-1038

duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 S. LITUANICA AVE.
Tel. CLifside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimosius miestus.

CONRAD'AS FOTOGRAFAS
(LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningai ir gražiai atliekamas darbas
414 West 63rd Street
Tel. ENg. 4-5883 arba ENg. 4-5840.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
SEKMAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

Pirkit Apsaugos Bonus!

MES PERKRAUSTOME JŪSŲ baldus saugiai keletą blokų arba kelias dešimt mylių

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.
Pristatome anglis ir pečiams aliejų — dideliais ir mažais kiekiais.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Avenue Tel. VIrginia 7-7097

DIEN. "DRAUGAS" SKELBIA PENKTĄ

ROMANO KONKURSĄ

Skiriama tūkstantis ($1,000.00) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas", talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Paskutinė data konkursui skiriamo romano rankraščiui įteikti — 1955 m. lapkričio mėn. 1 d.

2. Geriausiam romanui skiriama premija — tūkstantis dolerių. Šių metų premijos mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis.

3. Jury komisiją sudaro Toronte, Kanadoje, gyvenantieji kultūrininkai: Ant. Gurevičius, kun. dr. J. Gutauskas, Iz. Matusevičiūtė, St. Prapuolenytė ir Vyt. Tamulaitis.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinius siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstantį dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

Virusas tapo kasdieniu žodžiu – kas jis yra?

DR. A. LUPONIS, Iowa

Šiandien labai daug kalbama apie virusines ligas, bet nedaug tenusimanoma apie jų sukėlėją. Kas gi yra tas naujasis "pilietis" ligų pasaulyje ir kaip jis žaloja žmogaus ar gyvulio organizmą?

Virusų tyrimai yra daug sunkesni negu bakterijų bei kitų ligų sukėlėjų. Tikrumoje niekas dar pilnos viruso istorijos nežino. Kol kas nėra pavykę ištirti kaip jie chemiškai bei struktūriškai yra sudaryti. Trumpai susipažinsime nors su tuo, kas jau iki šiol apie virusus yra ištirta.

Mažiausias ligų sukėlėjas

Virusas yra nepaprastai mažas, galbūt, net mažiausias iš visų gyvių. Kaikurie virusai yra tokie mažyčiai, kad net 5000 kartų juos padidinus, dar būna mažesni už adatos smaigalį. Todėl jie negali būti pastebimi paprastu mikroskopu. Tik elektroniniais mikroskopais tegalima juos pamatyti, kai jų foto nuotraukos padidinamos iki 80,000 kartų.

Panašus į buožgalvį

Kaikurie virusai savo išvaizda atrodo lyg miniatūriniai buožgalviai; kiti yra sferinio, kūbinio arba lazdelių pavidalo.

Ne vien tik žmogų virusai puola, bet taipogi gyvulius, paukščius, vabzdžius ir net kitas bakterijas. Virusas ardo organizmą trimis tarpsniais: prikimba prie celės išorinės dalies; atitinkamiems fiziniams ir cheminiams pasikeitimams įvykus celės žievelėje, virusas įsibraunа į celės vidų, lyg cheminiu raktu gyvos celės duris atsidarydamas.

Toliau celėje dauginasi

Patekęs į celės vidų virusas sparčiai dauginasi. Kai virusų prisikemša perdaug, celė nebeišlaikydama spaudimo iš vidaus sprogsta. Sprogimo jėga ištaško virusus aplink kaimynines celes. Sekančių gyvų celių naikinamoji eiga kartojasi iš pradžių.

Virusų tirimų painumą didina jų nepaprastas mažumas ir dauginimasis tik gyvose celėse. Jų negalima išauginti dirbtinėje dirvoje, kaip kitas bakterijas. Dar daugiau tyrimo darbą sunkina toji aplinkybė, kad virusai net ne visose gyvose celėse auga, o renkasi pagal savo skonį tinkamas. Pav., bendrųjų persišaldymų virusas neliečia kitų gyvūnų celių, o tik žmogaus.

— Visą gyvenimąu verg liks tas, kas nemokės pragyventi ir iš mažų pajamų. — **Horacijus**

Three new books on how to become an American Citizen

Every one should be able to prepare themselves to become a citizen of the United States if they would read books of instructions and advice for obtaining the most cherished hope and aspiration of all the foreign speaking people, the American Citizenship.

A new book by the Common Council for American Unity at $1.50, the D.A.R. Manual for Citizenship $1.00 and C. M. Bardine's newest edition on "How to become an American Citizen" $1,25, plus 25c for shipping, are now available at PALANDACH'S BOOK DEALERS, 705 South Wells Street, Chicago 7, Illinois. The three books together, including postage $3.00.

1956 METŲ Televizijos Aparatai!

R.C.A. Victor, Philco, General Electric, Zenith, Admiral ir Budrik Custom padaryti kurie jau parduodami Budriko Sandėlyje. Pirkdami vasaros metu jūs gausite didelę nuolaidą — sutaupysite iki $100. Lengvi išsimokėjimai. Pirkėjai dar gaus dykai auksinį laikrodėlį jei pirks T. V. setą vasaros metu.

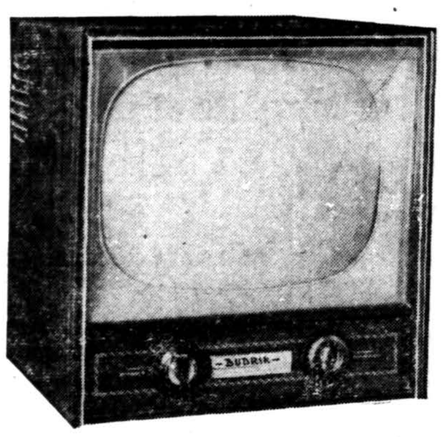

17 colių Televizijos ..... $ 88.00 ir aukščiau
21 colių Televizijos ..... $ 98.00 ir aukščiau
24 colių Televizijos ..... $148.00 ir aukščiau

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel. CAlumet 5-7237

Budriko Radio Valanda iš WHFC stoties — 1450 Kilocycles — Ketvirtadieniais nuo 6-tos iki 7-tos valandos vakaro.

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos Iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICACGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct. Cicero 50, Ill.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

MAŽŲJŲ MALDOS

Tekstas paruoštas žinomo pedagogo kun. prof. S. Ylos. Spalvotas iliustracijas pritaikė dailininkas P. Augius. Gražus kietas pauksuotas įrišimas. Kiekvienas vaikas norės šios maldaknygės. Kaina tik $1.25.

Siųskite užsakymus
DRAUGAS
2334 So. Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILL.

BUILDING & REMODELING
NAMŲ STATYBA

Įvairūs pataisymai ir pardavimas
Jei norite pirkti ar užsakyti namą, kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas
Susitarti šaukit REliance 5-8202
V. ŠIMKUS
nuo 5 val. p. p. kasdien ir sekmadieniais nuo 10—4 val.
Adresas: 4645 So. Keating Ave.,
CHICAGO 32, ILL.

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th St. Cicago 16
A. Gintneris, pirmininkas
V. Petrauskas, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MURAS
BUILDERS, INC.
Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pageidavimus.
Įvairūs patarimai statybos bei finansavimo reikalais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai.
Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu:
JONAS STANKUS
kasdien nuo 4 val. popiet.
Tel. PRospect 8-2013 arba LUdlow 5-8580.
6800 SO. CAMPBELL AVE., Chicago 29, Illinois

ANTANAS LUKAS ir SŪNUS
6450 So. Fairfield Avenue
BUILDING CONTRACTORS
Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės:
Tel. HEmlock 4-5881

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — VYRAI

Išmokite Amatą!
VYRAI
su mechaniškais gabumais gali išmokti specialių amatų.
1-ma ir 2-ra pamaina
Aukščiausias pradinis atlyginimas.
Antvalandžiai.
Bendrovės Priedai.
Gera Ateitis.
NATIONAL LEAD COMPANY
1710 S. Peoria St.
CAnal 6-3710 — Ext. 280

PROGOS-OPPORTUNITIES

GERAS BIZNIS

Mainysiu arba parduosiu groserne ir įvairių daiktų krautuvę. Geras mūro namas. Prie krautuvės 4 k. butas, 6 dideli k. viršuj. Naujas mūro garažas. Parduosiu už geriausią pasiūlymą. **4540 S. Wood St. YArds 7-3895.**

Savininkas parduoda **batų taisymo dirbtuvę** su moderniškom mašinom, geroje vietoje. Parduoda dėl ligos. Kreiptis: K. GOTAUTAS, **4412 So. California Ave., iš kiemo.**

MAISTO IR MĖSOS KRAUTUVĖ su gražiu 5 k. butu su centr. šildymu, lietuvių apgyventoj kolonijoje. Gerai einantis biznis. Gera sutartis. Parduodama nebrangiai. Teirautis: **LAfayette 3-1110.**

SAVININKAS PARDUODA **GROSERIŲ IR MĖSOS KRAUTUVĘ.** "Self-service". Moderniškas namas ir krautuvės įrengimai. 5 k. butas viršuj. Koklių virtuvė ir vonia. 2 autom. garažas. 2 ekstra sklypai. Parduoda dėl ligos. **3701 W. 51st St. Tel. REliance 5-7520.**

DĖMESIO, NAMŲ PIRKĖJAI!
Pirkite naują 5 ar 6 kambarių "ranch" namą nuo $15,200 iki $20,000 — pagal "contract" sąlygų.
Skolą mokėt kaip nuomą. Susitarimui šaukite statytoją — TErrace 2-5999.

Golden Opport'y for Young Couple
BAKERY
4 rooms in rear — doing good business. Sell because of other interest. Reasonable offer accepted.
REpublic 7-8626

ĮSIGYKITE DABAR !

Gauta nauja siunta knygelių
KAIP PASIRUOŠTI JAV PILIETYBEI

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Spaudai parengė **Pr. Šulaitis.** Peržiūrėjo teisėjas **Alfonse F. Wells. Kaina 60 centų.**

Pasiskubinkite įsigyti reikalingą knygelę, kuri tikrai palengvins įsigyti JAV pilietybę.

Pinigus su užsakymais siųsti:
"DRAUGAS", 2334 S. Oakley ave.
Chicago 8, Ill.

Naujasis Testamentas - Šventas Raštas

★

Vertė lietuvių kalbon JUOZAPAS SKVIRECKAS — Kauno Arkivyskupas Metropolitas. IV laida. Išleido "LUX" 1947 m. Stutgarte 620 pusl. Kaina $1.50. Gaunama

"DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
Jonas KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-5671
Agentų ir brokerių dėmesiui!
Prieš drausdami kitur pasiteiraukite. Pirmaeilės kompanijos — augščiausi komisai. Savi pas savus!

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas ir A. Lapkus instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.
1337 So. Laramie, Cicero, Ill.
Telef.: OLympic 2-6752 ir OLympic 2-8492

PLUMBING
Licensed, bonded plumbers
Joks darbas nėra didelis ar mažas. Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai
Tel. GRovehill 6-6708 arba WAlbrook 5-3451

REIKALINGAS BUTAS
Reikalingas 2 ar 3 kam. butas dviem suaugusiems asmenims. Pageidauja su apšildymu. **LAf 3-7272** po 4 v.v.

ĮSIGYKITE DABAR !
Naujausių knygų mėgėjas negali likti neskaitęs gabaus laikraštininko ir rašytojo Broniaus Daubaro apysakos.
MĖLYNA SUKNELĖ
Čia nuostabiai vaizdžiais žodžiais nusakoma gyvenimas ir meilė tremtinių hostelyje Anglijoje, sovietinių žvalgybininkų įvykdyti pagrobimai, lietuvaitės ryžtingas laikymasis tardymo kamerose. Daug psichologinių išgyvenimų ir gausi intiguojančių nuotykių pynė, mylinčios moters tragedija ir jos nuotykingas išsiveržimas iš raudonųjų agentų.
Šios patrauklios knygos kaina $1.50. Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, Ill.

"ŠVIESA IR KELIAS"
Nesenai išėjusi knyga duodanti biografinių žinių iš žymaus Amerikos lietuvių veikėjo
Prelato Igno Albavičiaus
gyvenimo ir pavaizduojanti jo nueitą kelią, supažindina skaitytoją su įdomia Amerikos lietuvių organizacijų bei veiklos istorija.
Knygą gabiai ir vaizdžiai parašė
ALOYZAS BARONAS
Kaina $1.00; gaunama:
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Skelbkitės "Drauge"!

"DRAUGAS" AGENCY
55 East Washington Street
Tel. DEarborn 2-2434
2334 South Oakley Avenue
Tel. VIrginia 7-6640; 7-6641

REAL ESTATE

FOR SALE BY OWNER
3 floor brick apartment. 3 car brick garage, oil heat, 50x205 ft. lot. Near schools, churches, and transportation.
Call —
LAfayette 3-6777

MARQUETTE PARKO rinktinėj vietoj parduodamas **mūro namas,** 2 po 5 k. Gerame stovy, su 2 autom. mūr. gar. Ekstra sklypas. Kaina $28,000.
BRIGHTON PARKE **didelis medinis namas,** 4 butai ir taverna su visais įrengimais. Slypas — 50 × 125. Pilnas rūsys. 2-jų autom. garažas. $25,000.
CICERO arti bažnyčios. **Medinis namas,** 6 butų su voniomis. Geros pajamos. $21,500.
Arti MARQUETTE PARKO MIŠKO ir Central Park Ave. **Puiki medinė rezidencija,** 8 k. (3 mieg. viršuj). Slypas 35 × 125. Tiktai $11,000.
K. JUKNIS
P. Leonas Real Estate
2735 W. 71st St.
WAlbrook 5-6015

MT. GREENWOOD — By owner beautiful 4½ rm. brick ranch; bsmt., oil ht., tile bath, blinds, cornices, screens and storms; extras. Reasonable price accepted. Must see to appreciate. HIlltop 5-7314.

CICERO. 2-jų butų bungalow arti 16th ir 50th Ave. 4 ir 2 kamb. Koklių vonia. Naujas centr. šildymas. Tik $14,200. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

BRIGHTON PARKE 2-jų butų patogus mūro namas 4½ ir 4 k. Labai švarus ir tvarkingas. Stebėtinai žema kaina. Skambinti **BIshop 7-8838.**

BRIGHTON PARKE 2-jų erdvių butų mūro namas skubiai parduodamas už $22,000. Teirautis — **BIshop 7-8838**

SAINT JUSTIN MARTYR PARISH
FOR QUICK SALE BY OWNER
6 room frame. 3 bedrooms, enclosed porch, 2 car garage. Ceramic tile bath floor. All oak trim. Many closets.
7242 SO. MARSHFIELD AVENUE

FOR FAMILY OR FOR INVESTMENT
For sale by owner beautiful 5 room corner brick home. Partitionable. Full basement and attic. Hot water heat, garage. Immediate possession.
4056 WEST 21st STREET
Tel. CRawford 7-4324.

FOR SALE
INFRA RED OVEN: Length 22 ft., width 28 in. 40-1000 watt lamps, exhaust fan and switches. U/L approved. Asbestos belt, variable speed drive. Suitable for floor and ceiling mount.
HOGAN BROS. KANSAS CITY, MO.

Pardavimui 7 ku. pėdų FRIGIDAIRE šaldytuvas. Puikiame stovy. Geras pirkinys $75-$80. **WAterfall 8-1339**

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtemptumas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėjus sekti kasdienius įvykius. Tam reikalui dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubiliejus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švęsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams siųsime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik maloničkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėją; kasmet duoda $1,000 premijos geriausiam romanui ir paskiau atkarpoje spausdina rinktinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecuelioje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįsiparcigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus avo pažįstamų, kurie jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko „Draugą" siųsime be užmokesčio.

DRAUGAS
2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

REAL ESTATE

Didelis namų, biznių, apartamentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. HALVORSEN CO.
3145 W. 63rd St., tel HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

Jeigu ieškote **pirkti namų,** biznių, sklypų, ūkių, arba norit ką **parduoti,** atsiminkit, jog mielai ir sąžiningai patarnauja
P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 W. 71st. St. WAlbrook 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar ūkius atlankykite mus.
KUTRA-NORKUS REALTY
REAL ESTATE-INSURANCE
2405 West 51 St.
WAlbrook 5-5030
PRospect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

Kas, perkant arba parduodant namus, norit sąžiningo ir lietuviškai nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į
VENTA REAL ESTATE
4409 S. Fairfield, tel. LAf. 3-3881
Val. Kasdien nuo 9—12 ir 4—7 val. vak. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Trečiadieniais uždaryta

P. STANKOVIČIUS
REAL EST. ir INSUR. BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted St.
Ph. DAnube 6-2793
Padeda pirkiti - parduoti **namus,** ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras kasdien nuo 10—7.

2-jų butų mūrinis namas. 5 k. ir 1½ vonios apačioje, 4 k. ir 2 k. su 1½ vonios viršuj. Pilnas rūsys. Karštu vandeniu apšildymas. 2 autom. garažas. **CLiffside 4-1911.**

GERIAUSIAS 2-JŲ BUTŲ PIRKINYS LAWNDALE RAJONE. Arti 26th St. Mūrinis namas 6 ir 6 kamb. Apšild. Tik $17,000. Skubėkite. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

Investment Opportunity in West Side Property
Priced For Immediate Sale by Owner
7½ Rm. Home; 2 baths
$8,500. 4 Bedrooms, Gas Heat, Remodeled, Fenced lot
KEDZIE 3-9282

$2,000 ĮMOKĖTI. 2 butai — 4 ir 4 kamb. ir 3 kamb. pastogėje. Garažas. Pajamų $90, plius butas. Apylinkėje 26th ir Kedzie Ave. $8,900. SVOBODA, 3739 W. 26th St. TOwnhall 3-2460.

2 BUTŲ BUNGALOW TIK 5 METŲ SENUMO. Arti 49th Ave. ir 22nd St. 4 kamb. ir 3 k. rūsy. Spintos virtuvėj, koklių vonia, pastumiamom durim rūbinės, automatiškai aliejum apšild. Mūr. garažas. Dideli mieg. k. $20,500. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

ST. CORNELIUS PARISH PRICED FOR QUICK SALE BY OWNER
6½ Rm. De Luxe English Brick
3 bedrooms. 1st Floor, gas heat
1½ ceramic tile bath; carpeting.
Many extras, rec. rm., gar.;
$26,000 AV 3-8334.

Šeimai gyventi arba dėl investavimo. Savininkas parduoda gražų 5 kamb. kampinį mūrinį namą. "Partitionable". Pilnas rūsys ir pastogė. Karštu vandeniu apšild. garažas. Tuojau galima užimti. **4056 W. 21st St. CRawford 7-4324.**

CICERO. 2-jų butų mūrinis, 4 ir 4 kamb. Arti 56th ir 22nd St. 2 autom. gar. 30 pėdų sklypas $16,500. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

ST. TIMOTHY PARAPIJOJ
Namas įkainotas skubiam pardavimui. West Rogers Park. 6 kamb. "town house", 3 metų senumo. 1½ koklių vonios. Medinės spintos virtuvėje. "Disposal"; gazu apšildymas. Kilimai visame name. Žieminiai langai ir šieteliai. Kartu visi namų apyvokos dalykai. ROgers Park 4-5590.

6 RM. FRAME BUNGALOW
3 bedrooms, 50 ft. lot, 2 car garage, enclosed rear porch, automatic stoker heat, tile cab. kitchen and bath. Located near 63rd and Kedzie. Shown by appointment only. Owner **PRospect 6-8513.**

ST. JUSTIN MARTYR parapijoje savininkas skubiai parduoda 6 kmb. medinį namą. 3 mieg. kamb. Uždari porčiai, 2 autom. garažas. Keramikos koklių grindys vonios kambary. Visi ąžuoliniai papuošimai. 7242 S. Marshfield Ave.

ACROSS FROM ST. RAPHAEL'S
FOR QUICK SALE BY OWNER
5 rm. house, 3 bedrooms
(One in attic) Oil heat
2 car garage. $11,000
5955 S. LAflin

Jei turite parduoti ar iškuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

Skelbkitės "Drauge"!

Prezidentas Eisenhower praleidžia laiką kartu su Šveicarijos prezidentu. Drauge yra Amerikos ambasadorius Šveicarijai Willis ir prezidento sūnus majoras John Eisenhower. (INS)

GRĮŽTA PRIE KIETŲ SANTUOKOS ĮSTATYMŲ

J. BIČIUNAS, Roma

Laisvasis Vakarų pasaulis, naudodamasis visomis laisvėmis, kaikur ir peržengia jos ribas ir ją piktanaudodamas žengia į savižudybę. Katalikų Bažnyčia santuokos atžvilgiu laikos visame griežtume ir kai kam atrodo per kieti, įpareigojanti atskirą individą aukotis augštesniam gėriui kaikuriais atvejais, tačiau kitoki įstatymai tvarko protestantų bažnyčias, randasi ir tokių, kurie nesiskaito su sąžine ir, naudodamasis valstybiniais įstatymais, divorsuoja. Taip Jungt. Valstybėse kasmet įvyksta 400 tūkstančių skyrybų (Draugas 14, 9, 54), kurios neša liūdnas pasekas; skyrybų ne mažas skaičius ir Vakarų Europoje. Šeimos ardymą aprobuoja ne bent tas, kas dėl savo ego istinių išskaičiavimų to siekia ir nenori pakelti mažiausios aukos, kurios reikalauja nekartą šeimyniins gyvenimas, tačiau kiekvienas protaujantis geros valios suranda daugelį įtikinančių argumentų dėl santuokos pastovumo ir nesunkiai mato milžinišką žalą šeimų pakrikime. (Tai galima pavadinti vėžiu, kuris lyg nepastebėtai ardo visuomenės organizmą, iki pagaliau jį visiškai sužlugdys, jei laiku nebus imamasi gydyti).

Skaitome spaudoje, kad net nekrikščioniškoji Indija imasi tvarkyti santuoką, kuri iki šiol buvo didžiausioj anarchijoj, siekdama monogaminės santuokos ir apsunkindama skyrybas.

Skaudžių pasekų šeimų pakrikime akivaizdų pavyzdį turime Sovietinę Rusiją, kuri tai patyrusi bent dalinai grįžta į tą tvarką, kuri atitinka žmogaus prigimčiai ir pozityviems Dievo įstatymams. Rusijos bolševikinė revoliucija, kuri subrendo despotiškam caristiniam režime ir karo sūkury paėmusi į savo nemažiau despotiškas rankas valdžią, griovė ir naikino viską, kas buvo jos neapkęstoje caristinėje santvarkoje ne tik blogą, bet ir gerą. Esant glaudžiai susijusiai su civiline valdžia ortodoksinei Rusijos Bažnyčiai ir ją be pasigailėjimo griovė ir jos įstatymus santuokos srity sunaikino paskelbdami "laisvą meilę", vietoj sakramentalinės santuokos. Šiandein sovietinis režimas daugiau ar mažiau įsitikina, kad visuomenė be religijos ir religinės bendruomenės neįmanoma, ir po šio karo tai ryškiai pastebima,nors dar viešai nedrįstama pripažinti, tik ir toliau savai propagandai skelbdama religijos laisvę po senovei, ortodoksinės bažnyčios patriarchą stengiasi panaudoti savo politiniams tikslams ir net to pagalba išplėsti savo įtakos zoną, kaip pav. siųsdama atstovus į Evanston'ą, krikščioniškų bažnyčių jieškančių vienybės, kongresą. Jei sovietų hierarchai dar neatsisako savo leninistinės formulės, kad religija yra liaudies opiumas, tačiau vienoje sri ty daro pažangą, grįždama į bažnytinės santuokos įstatymų kietumą ir tuomi nors dalinai bet jau pasmerkia savo ateistinę ideologiją, vedančią visuomenę į anarchiją ir moralinį pakrikimą.

Patirtis moko

Skelbtoji bolševikinė "laisvoji meilė" davė liūdnas pasekmes. Pagal Lenino doktriną santuoka buvo laikoma kaip "socialinė institucija", ir laisvoji meilė pirmaisiais revoliucijos metais buvo skelbiama kaip "išlaisvinimas moters iš moralinio jungo" ir pagal Leniną santuokinis ryšys yra ne kas kita, kaip paprasta gamtinė funkcija lygi maitinimuisi etc., todėl paprastu užsiregistravimu norinčiųjų gyventi santuokinį gyvenimą buvo laikoma teisėta santuoka, o užteko vienam iš jų oficialiai pareikšti, kad jų santuoka vienu plunksnos pabraukimu būtų panaikinta.

Nors jau 1918 m. naujasis sovietinis kodeksas nustatė registruotai santuokai tam tikrą legalinę protekciją, tačiau esant visiškai laisvei išsiskyrimui, faktinai nedavė jokios naudos ir dėl to labiausiai nukentėjo vaikai palikti be jokios socialinės ir moralinės globos. Tokias žalingas pasekmes pastebėjo ir bolševikai ir kad išgirtoji laisvoji meilė veda prie didžiausios anarchijos, naujais papatvarkymais griežtai įpareigojo registruoti " laisvąją meilę", o įstatymais patvarkė vaikų ir vedusių moterų globojimą. Buvo steigiami vaikams globos namai, bet tik maža dalimi buvo užkimštas blogis, einąs iš bolševikinės santuokos.

Akmenis į svetimą daržą meta

Šio karo metu ypač susirūpinta motinų ir vaikų globa ir išleisti nauji įstatymai. Lenino laisvosios meilės mitas visai atmestas; motinystė pradėta vertinti kaip "civilinė dorybė" ir buvo įsteigtos garsiosios daugiavaikėms motinoms premijos. Motinos, kurios turėjo daugiau 10 vaikų, buvo skelbiamos ir pagerbiamos kaip "Sovietinės Sąjungos motinos herojės" ir apdovanojamos pinigine premija (charakteringa totalitarinėm sistemom). Taip 1944 metais, liepos 8 d. išleisti parėdymai visai pakeitė iki tol buvusią santuokos praktiką: dabar nustatyta šeima monogaminė, ir nuo dabar tik oficialiai įregistruota valstybiniam registre santuoka yra teisėta, o laisvoji vadinamoji santuoka arba konkubinatas laikomas civiliniu nusikaltimu ir baudžiamas; išsiskyrimai tapo labai apsunkinti. Šeima paskelbta "valstybinio gerbūvio ir socialinės moralės celulė".

Dabartiniu laiku, kaip tenka sužinoti iš oficialių sovietinės Rusijos šaltinių, vyriausybė ruošia naujus parėdymus santuokos srity: iš tos santuokos, kurioje yra gimę vaikai, nebus leidžiami jokiu atveju išsiskyrimai. Jau dabar Sovietinė propaganda šiam naujam parėdymui ruošia dirvą: "kas nori divorso, parodo savo buržuazinį dekadensą, kuriam Sovietinėj Rusijoj vietos nėra". Gi prieš vis dar praktikuojamą, atrodo, laisvąją santuoką tvirtinama, jog iš sovietinių piliečių turi būti pašalinta laisvosios meilės įdėja, kuri neįsipareigoja socialiniam atstatyme ir kad valstybė šiandien jau laiko nebegalima išlaikyti vaikus ne iš legalizuotos moterystės, o sovietinė bendruomenė laikanti monogaminę santuoką kaip vienintelę tikrą. Be to, charakteringa, jog adulterium (svetimavimas) bus baudžiamas penkiais metais kalėjimo, jei iš to bus gimę vaikai, o vedusių amžius neturi skirtis tarpusavy daugiau 10 metų. Visai suprantama, kad šis sovietinis rūpestis tėra pagrįstas vien tik bolševikiniais apskaičiavimais ir apie bet kokį dvasinį ir sakramentalinį momentą negali būti kalbos. Tačiau ir neprotingi tvariniai, atlikdami tai kas paties Tverėjo gamtoje nustatyta, suteikia jam pagarbą, bet sovietiniai hierarchai turi bent tiek proto, kad sąmoningai pajėgia įžeisti žmogaus ir jo prigimtį tvarkančių įstatymų Kūrėją.

Taigi, atrodo keista, kad kai laisvam pasauly santuokos klausimas vis labiau kelia rūpesčio dėl didėjančių divorsų ir tam labai palankių įstatymų, tai tuo tarpu sovietinė Rusija projektuoja šeimai globoti įstatymus kaikuriais atvejais savo rigorizmu viršijančiais anuos gana kietus ortodoksines Bažnyčios moterystę tvarkančius įstatymus. Gal būt dėl to, kad jie iš savo klaidų jau labai skaudžiai pasimokė ir pats gyvenimas verčia respektuoti Dievo, žmonių gyvenimą tvarkančius įstatymus.

Ir tokių skyrybų esti

Viena gyventoja išsiskyrė dėl to, kad jos vyras su savo draugais lošdavo pokerį iš stmbių pinigų sumų. O kai su žmona namie lošdavo, tai tik iš trijų centų. Ji teisme pasiskundė taip:

— Viskas, ko aš norėjau, sakė ji, — tik to, kad ir aš turėčiau lygią teisę su jo draugais laimėti jo pinigus.

Kitas vyras iš Texarhana paprašė skyrybų užtat, kad jo 15 metų žmona vaikiškai elgiasi.

Daug švytuliukų

JAV daug pastebima, šiltomis vasaros naktimis, žalsvų fosfarine šviesa šviečiančių vabaliukų-švytuliukų. Šią šviesa jie vilioja vieni kitus. Šviečia nė tik vabalai, bet taip pat ir jų larvės ir kiaušinėliai. Šių vabaliukų šviečiamieji organai yra pilvelio apačioje baltų taškų pavidale. Patelės turi nepadengtą minkštą pilvelį ir daugiau panašios į kirmėlyaites, nes jos turi sparnų žymes. Patinėliai sparnuoti, tamsiai rusvos spalvos. Jie gali augštai skraidyti, bet jų sparnai minkšti. Lietuvoje šiuos vabaliukus vadina Šv. Jono vabaliukais. Gyvena daugiausia drėgnose vietose.

Rusės siūlo Austrijos vyram $2,000 pasogos

Rusės, kurios atvyko iš Sovietų Sąjungos ir turės neužilgo vėl tenai grįžti, slapti siūlo iki 2,000 dol. tam vyrui, kuris jas vestų, kad tuo būdu galėtų jos pasilikti Austrijoje. Šią žinią yra pateikęs Vienos dienraš tis "Weltpresse".

— Neišleisk pinigų, kurių dar nesi uždirbęs. Nieko nepirk vien dėl to, kad daiktas pigus.

— **Thomas Jefferson**

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gerlausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

Pirkit Apsaugos Bonus!

Ar girdėjote ką nors apie AUKSO KIRVĮ?

Ar matėt, ar skaitėt šitą nuostabią gražiausių lietuviškų pasakų knygą?

Būtinai nusipirkit! Bus džiaugsmo visiems — dideliems ir mažiems. Knyga iliustruota, dailiai išleista ir pigi — tik $2.50.

Platintojams didelė nuolaida. Sukrauta:

DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

A. A.
JUOZAPAS MAZONAS

Gyveno 5314 So. Union Ave. — telefonas WAgner 4-4880.
Mirė liepos 24 d., 1955 m., 6 val. ryte, sulaukęs senatvės.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Kontaučių parapijos ir miestelio.
Amerikoje išgyveno 45 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Julia Danals, žentas Pranciškus, sūnus Stepónas, marti June ir jų šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Kenny Bros. koplyčioje, 5438 S. Halsted Str. Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 27 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: duktė, sūnus ir kiti giminės.
Laid. direkt. A. M. Phillips, telefonas YArds 7-3401.

Mielą prietelių Simą URBONĄ ir šeimą, brangiai gyvenimo draugei ir mamytei

A. † A.

ONUTEI ŠAULYTEI - URBONIENEI

mirus, giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Tamosiūnų šeima

A. A.

DR. ANTANAS GARMUS

Gyveno 5656 S. Damen Ave. Tel. GRovehill 6-8744.
Mirė liepos 23, 1955.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kauno apskričio, Panemunės valsčiaus, Tursono kaimo.

Amerikoje išgyveno penkius su puse metų.

Liko nuliūdę: žmona Sofija, dukrelės Kunigunda Garmutė, Irena Garmutė-Rimavičienė, žentas Antanas Rimavičius ir kiti giminės bei bičiuliai.

Velionis pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 26 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiami giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti laidotuvėse.

Laidotuvių direktorius A. Petkus. Tel. GRovehill 6-2345.

Šeima prašo gėlių nesiųsti.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— SAVININKO —
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telef. CEdarcrest 3-6335

Mielam kolegai
Lietuvių Profesorių Dr-jos Amerikoje Vicepirm.

A. † A.

Daktarui A. GARMUI

mirus, žmoną ir dukras jų skausmo valandoje giliausiai užjaučia ir kartu liūdi

L.P.D.A. VALDYBA

IEVAI LUKAS

Lietuvių Filatelistų Draugijos narei, mirus jos broliui taip pat tos draugijos nariui

A. † A.

RICHARDUI LUKAS,

reiškia gilios užuojautos ir kartu liūdi

LIETUVIŲ FILATELISTŲ DRAUGIJA

LIŪDESIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. Western Ave. 3 atskiros air-Cond. koplyčios
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČOS:
2424 W. 69th St. . . . . . REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. . . . . Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. . . . PUllman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujame

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLympic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

VASAITIS — BUTKUS
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Aplink mus

× **Dr. A. Garmus,** žinomas gydytojas ir visuomenės veikėjas mirė liepos 22 d. 12 val. naktį.

× **Kultūros tarybos naujas prezidiumas** išrinktas liepos mėn. 22 d. per tos tarybos pilnaties posėdį. Prezidiumo sąstatas: redaktorius kun. dr. **Juozas Prunskis,** rašytojas-režisorius **Antanas Rūkas,** rašytojas **Stasys Tamulaitis,** dailininkas **Adolfas Valeška** ir mokytojas **Domas Velička.** Kandidatais išrinkti redaktorius Juozas Kreivėnas ir architektas Jonas Kova.

× **Albertas Ivanauskas,** JAV laivyno leitenantas, po ilgesnės tarnybos tolimuose rytuose grįžo Amerikon ir šiomis dienomis su žmona Lucy ir 7 savaičių sūnumi Kristopu aplankė savo tėvelius Pranę ir Kazimierą Ivanauskus Chicagoje ir daug giminių bei draugų. Paviešėjęs keletą dienų, Albertas išvyko į Californiją savo tarnybos vieton. Žmona su sūnumi ilgesnį laiką mano likti Californijoje. Leitenantas Albertas Ivanauskas bus kariuomenėje dar apie 2 metus.

× **Inž. Alf. Semėnas** su savo dukrele Nijole atostoginėj kelionėj aplankė Pittsburghą, Washingtoną, Baltimorę, Philadelphiją, New Yorką, Clevelandą. "Dainavos" įmonėje tuo metu prekybą vedė žmona St. Semėnienė.

× **Dr. J. Valaitis** išvyko atostogų ir grįš tik rugpjūčio 6 d. Ligi to laiko kabinetas bus uždarytas.

× **S. Traškienė, Vl. Vijeikis, A. Šimkus, J. Švedas, J. Daunoras ir J. Kreivėnas** įeina į Alice Stephens ansamblio sukakties minėjimo komiteto albumo leidimo komisiją. Šis albumas talpins lietuviškus vaizdus, atitinkančius ansamblio įdainuotų dainų mintį ir bus gaunamas kartu su plokštele.

× **Kotrynos ir Mato Srubų,** 1627 S. 51 Ct., Cicero, Ill., žinomų visuomenės veikėjų dukra Valerija, žentas Jack Phillips ir jų sūnus James išvyko atostogų į Mich., Wisc. valstybes ir Kanadą, pasirengę aplankyti daug gražių vietų. Phillips šeima neatsilieka savo veikloje nuo tėvelių Srubų, kurie yra daug nuveikę labdarybei ir kituose visuomeniniuose darbuose.

× **Šv. Pranciškaus** vienuolyno rėmėjų 2 sk. rengia gegužinę rugpjūčio 7 d. 2:30 val. popiet Vyčių darže ir salėje, 2453 W. 47 Ave. Bus bingo žaidimai, gražių dovanų ir kitokių pramogų. Laukiama svečių iš kitų skyrių. Pelnas skiriamas vienuolyno koplyčios fondui.

× **W. Sebastion** su šeima išvyko atostogų į Wisc. Dells,

× **V. Šulaitis,** knygų leidyklos "Sūduvos" savininkas, persikėlė į naujas patalpas. Dabartinis leidyklos adresas yra 6443 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill., telef. PRospect 8-0005.

× **Kazys Malonis** priėmė pakvietimą dirbti dešimties real estate ir namų valdymo korporacijų direktoriaus pareigose ir trumpam laikui išskrido į New York, tenai susipažinti su real estate verslu ir pailsėti prie Atlanto.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Alena Devenienė,** Radio Free Europe ir Žaliojo Internacionalo siunčiama, buvo nuskridusi į San Francisco, kur vyko Tarpt. Moterų organizacijos taikai ir laisvei kongresas. Ši organizacija yra prokomunistinė, todėl Devenienei teko sunkus uždavinys joms išaiškinti jų klaidingą pasirinktą kelią.

— **Pabaltijo Moterų Taryba** pasiuntė padėkos laišką Kubos ambasadoriui JT dr. Emilio Nunez-Portuondo, kad jis iškėlė Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardą JT sukakties minėjime. Pabaltietės yra pasiuntusios laišką ir prez. Eisenhoweriui, kai tik šis rengėsi vykti į Genevą, prašydamos, kad jis keturių pasitarimuose nepamirštų Pabaltijo reikalų.

— **Pranas Jančius, MIC,** The Marian redaktorius, vykdamas atostogų pas savo tėvus, buvo sustojęs New Yorke ir ta proga lankėsi Pranės Lapienės vasarvietėje Stony Brook, kur šiuo metu vasaroja iš Chicagos atvykęs dail. A. Varnas su žmona. Tenai pat vasaroja ir dail. P. Kiaulėnas.

VOKIETIJOJ

— **Kun. V. Šarka** ir kun. A. Bernatonis išvyko 20 dienų kelionei į Romą, numatydami pakelėje aplankyti J. E. metropolitą arkivyskupą dr. J. Skvirecką, Šv. Kazimiero kolegiją ir TT Saleziečių gimnaziją.

Tik ką pasveikęs ir jau energingai įsijungęs į pastoracinį ir visuomeninį darbą kun. V. Šarka džiaugiasi galįs, T. Bernatonio kviečiamas, jį palydėti šioje kelionėje.

— **Rotenburg, Hann.** įsikūrė darbšti lietuvių ūkininkų Šilinskų šeima. Jie nuomoja keliolikos ha ūkį, pavyzdingai ūkininkauja ir gerai gyvena. Uoliai seka lietuvišką spaudą ir ją palaiko. Mielai duoda darbą savo tautiečiams ir nuoširdžiai juos globoja. Pas juos dabar apsigyveno iš Heilnhaveno sanatorijos atleistas L. Motuzas ir tik ką grįžęs iš Brazilijos Ant. Šukelis, per 8 metus Brazilijoje nesuradęs laimės ir karščių nepakėlęs sugrįžęs į Vokietiją.

— **Vasario 16 gimnazija** liepos 9 d. paleista atostogų iki rugsėjo 1 d. Visi mokiniai išvažiavo pas tėvus. Gimnazijos namuose tyla ir ramybė. Kai kurie mokinių būreliai išvyko paekskursuoti ar praleisti atostogų dalį kitur. Ateitininkų mokinių būrys, vadovaujamas kapeliono kun. d-ro Paškevičiaus ir mkt. Natkevičiaus, išvyko į Prancūziją. Jie aplankys Paryžių, Liurdą, Marselį ir kitus Prancūzijos miestus. Ekskursija užtruks apie dvi savaites. Joje dalyvauja apie 20 mokinių. Mokinių evangelikų būrys išvyko į Norvegiją. Jie čia bus išlaikomi evangelikų šalpos organizacijos "Evangelisches Hilfswerk". Keli skautai važiuos į Olandiją, į skautavimo kursus.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— **Okup. Lietuvoj** leidžiama lietuviškai apie 90 laikraščių. Neprikl. Lietuvoj ėjo 157 periodiniai laikraščiai, iš jų 19 dienraščių ir 36 savaitraščiai.

— **15-tos Lietuvos** pavergimo metinės atžymėtos Lietuvoje dideliu triukšmu. Įvyko didžiulė dainų šventė, į kurią buvo suvaryta 30,000 dainininkų, kurie turėjo dėkoti partijai už jų pavergimą. Tos sukaktuvės proga paskelbtos lenktynės kuo daugiau okupantui išspausti pyliavų.

— **"T. Lietuvos 15 metinių garbei"** Puškino sode, esančiame Vilniuje Gedimino kalno papėdėje, skulpt. Vyšniauskas padarė Puškino biustą, Mikėnas dirba prie Cvirkai skirto paminklo, kuris bus pastatytas Cvirkos ir Komjaunimo gatvių sankryžoje, prie Dramos teatro numatoma pastatyti Dauguviečio biūstą.

— **Kaune "Kariškame istoriniame muzėjuje"** (taip pavadintas buvusis Karo muzėjus) bolševikai suruošė parodą, turinčią diagramomis, paveikslais ir statistiniais duomenimis pavaizduoti "respublikos pasiekimus per 15 metų"... Tos parodos žiūrėti varomos iš visur ekskursijos.

— **Vilniuje š. m. liepos 8 d.** buvo su įprastiniu bolševikiniu iškilmingumu atidaryta "10-ji jubilėjinė moksleivių spartakiadá, skirta TL 15-tos metinių garbei." Pasveikino ją bolševikinis švietimo minist. Pupeikis, LKJS ck sekretorius Petkevičius ir kt. Prieš tai buvo pravesta "pirmoji moksleivių turistinė estafetė", skirta "taikai ir draugystei" ir okupantų garbei...

— **Garliavos** dvylika kolūkių užsėjo kukurūzais 1,000 hektarų.

— **Prienų** kolchozai esą pasodinę bulvių virš plano. Kur tom viršplaniném bulvėm buvo surasta dirva "Tiesa" nepasako.

PERIODINIS PLAUČIŲ PERŠVIETIMAS

Praeitą kartą pamatėme, kad džiova prie progos visus vienodai griebia, nežiūrint net senyvo amžiaus. Dėl senelio klaidingos pažiūros apie TB jo anūkė prarado regėjimą. Kovoje prieš džiovą pirmutinė sąlyga yra jos ankstyvas nustatymas. Sveikatos tarnybos pareigūno dr. Roberto J. Andersono pranešimu, daugiau negu ketvirtadalis džiovininkų miršta dėl pavėluotos TB diagnozės. Trečdalyje sergančių liga yra jau stipriai įsigalėjusi, kada ligonis atvyksta į rentgenelogo kabinetą. Tai yra neatleistinas uždelsimas, nes šiandien ankstyvas džiovos išaiškinimas peršvietimo dėka nebėra sunkus. Deja, žmonės vis dar nekreipia į tai rimto dėmesio. Daugiausia apsileidėlių randasi tarpe emigrantų, senbernių ir laisvojo verslo žmonių. Jeigu nors dalelė tų didelių pastangų prieš ligos išsiplėtimą būtų padaryta, kurios pavėluotai dedamos, daug sveikatos bėdų būtų išvengiama ir pinigų sutaupoma. Džiovos diagnozei nustatyti neturtingumas nėra kliūtis. Neturintiej pinigų, o kaikur ir visi gyventojai be išimties įvairių kovos prieš TB organizacijų dėka peršviečiami veltui. Tik reikia malonėti atsilankyti į specialisto kabinetą arba judančią X-spindulių stotį. Tremtiniai šiuo atveju turėtų ypatingą stropumą parodyti, nes jei ne patys buvo dėl džiovos pereinamose stovyklose užkliuvę, tai artimųjų bei pažįstamų skaudūs patyrimai aiškiai apie TB tragiką kiekvienam byloja. Džiova už Atlanto nepasiliko!

Laukas, kelias, pieva, kryžius,
Šilo juosta mėlyna,
Debesėlių tankus ižas
Ir graudi, graudi daina. — **J. Aistis**

CHICAGOS ŽINIOS

Nutrenkė perkūnas

Siaučiant perkūnijai Chicagoje prie ežero, ties 57 gatve buvo nutrenktas William J. Blatt, 21 m. jaunuolis, atvykęs iš Miami. Be to — žaibas gerokai apdegino Haroldą Love, 27 m. amžiaus, atvykusį iš Toledo, Ohio. Abudu jie nuo lietaus buvo pasislėpę po medžiu. Perkūnija siautė po kaitros artėjant vėsesniam orui.

Motina ir duktė susilaukė po kūdikį

Rorothy Niebur, 44 m. amžiaus, gyvenanti 2720 N. Mozart, Chicagoje, ir jos duktė Dolores Johnson, 24 m. amž., gyvenanti Villa Park, tą pačią dieną — liepos mėn. 17 — susilaukė po kūdikį: Mrs. Niebur — mergaitę, o Mrs. Johnson— berniuką. Kaip motinos, taip ir kūdikiai laikosi gerai.

Čikagietė Egipte

Irena Pivaronas su dukterimi — studente Joy savo kelionėje po Europą ir Afriką pasiekė Egiptą. Redakcija gavo jų nuotraukas, sėdinčių ant kupranugarių prie didžiosios piramidės ir sfinkso. Irena Pivaronas rašo, kad Egipte jau yra apie 10% katalikų ir apie tiek pat koptų apeigų katalikų. Gyventojai neturtingi, tačiau po Faruko nuvertimo yra pravedama žemės reforma ir kaimiečiai turi geresnę galimybę tapti žemės savininkais. Mūsų keliautojos buvo sustojusios kurį laiką Kaire.

Katalikų radijo valanda

Per NBC radijo stočių tinklą sekmadieniais tarp 1 val. ir 1 val. 30 min. (Chicagos laiku) būna katalikų radijo valanda. Rugpjūčio mėnesį ją praves Georgetowno universiteto muzikos direktorius, "Washington Post & Times Herald" muzikos redaktorius Paul Hume.

Šv. Juozapo — darbininko šventė

Chicagos kardinolas specialiu raštu pranešė parapijų klebonams ir bažnyčių rektoriams, kad Šv. Apeigų kongregacija Vatikane leido Chicagos arkidiecezijos švęsti Šv. Juozapo Darbininko šventę per vadinamą Darbo dieną, (Labor Day), kuri būna pirmame rugsėjo pirmadienyje.

Popiežius Pijus XII Šv. Juozapo Darbininko šventę visame pasaulyje yra paskyręs gegužės 1 d., bet kadangi šiame krašte darbininkų diena būna pirmą rugsėjo pirmadienį, tai, kard. Stritch prašymu, ir Šv. Juozapo darbininko paminėjimas perkeltas tai dienai.

Vyrai tapę "gailestingomis seserimis"

Alexian Brolių ligoninė turi Gailestingųjų Seserų mokyklą, kuri skirta tik vyrams. Liepos 31 d. bus išleistuvės baigusių tą mokyklą. Diplomus gaus 25 vyrai.

Katalikų televizijos pusvalandis

Per NBC televizijos tinklą katalikų pusvalandis rugpjūčio 7, 14 ir 21 dienomis bus nuo 3 iki 3 val. 30 min. p.p. New Yorko laiku (valanda anksčiau Chicagos laiku). Per CBS televizijos siųstuvų tinklą katalikų valandėlė bus liepos 31 rugp. 28 ir rugs. 25 d. tarp 10 val. ir 10 val. 30 min. ryto New Yorko laiku (valanda anksčiau — Chicagos laiku).

— Skolų ir piniginių prievolių venki taip, kaip vengi maro ar bado. — **H. Greeley**

Gydyme

Apie vienas ketvirtadalis miliono amerikiečių šiuo metu serga aktyviąja džiovos forma ir yra gydymo eigoje. Apie 150,000 žmonių serga aktyvia TB forma apie tai nežinodami, todėl nesigydo, o liga plečiasi organizme jį naikindama. Tad, ar peršvietei plaučius, kai buvo patogi proga praeitąjį kartą?

Juo anksčiau džiova surandama, juo trumpesnis yra gydymosi laikas. Užilgintai ligai gydyti galbūt reikės vienų, dvejų metų ar net ilgiau, galbūt reikės chirurgijos pagalbos, o galbūt visiškai nebepasveiksi.

Paskutiniuoju metu TB gydymas labai patobulėjo. Dar neseni laikai, kai džiova sanatorijose vien poilsiu ir geru užlaikymu buvo gydoma. Šiandien net keletas veiksmingų vaistų jau naikina TB bacilas organizme jam nekenkdami. Tarpe geriausių vaistų yra: streptomicinas, izoniazidas ir PASA (para-aminosalicylic acid).

Į tarptautinius mokslo kongresus

Biochemijos departamento vadovas Loyolos universitete, prof. Hugh J. McDonald, yra vienas iš 30 mokslininkų, parinktų iš viso pasaulio, kuriuos savo lėšomis sukviečia pasitarimams didysis vaistų gamybos koncernas Ciba Farmacijos bendrovė. Šis pasitarimas įvyks Londone liepos 27 — 29 dienomis. Šalia savo paskaitų Loyolos universitete, prof. McDonald universitete praveda tyrimus, kuriuos jam pavedė Amerikos Širdies Ligų draugija.

Mokslinėn kelionėn į Europą

Loyolos universiteto, Ch-goje, biochemijos prof. M. B. Williamson šią vasarą dalyvaus trijose mokslininkų konferencijose Europoje: Šveicarijoje dalyvaus grynosios ir pritaikomosios chemijos specialistų suvažiavime, Belgijoje laikys paskaitą tarptautiniame biochemijos kongrese, pagaliau — rugpjūčio mėn. vidur. jis Anglijoje dalyvaus fizinės chemijos proteinų ir enzimų specialistų pasitarime Anglijoje. Džiugu, kad katalikai turi tarptautinio masto mokslininkų.

Kun. J. Vyšniauskas — bažnytinis teisėjas

Chicagos kardinolas Stritch paskyrė lietuvį kun. Joną Vyšniauską vienu iš bažnytinių teisėjų moterystės bylom. Kun. J. Vyšniauskas ir toliau pasiliks asistentu Nekalto Prasidėjimo parapijoje, kur klebonauja prel. D. Mozeris, bet šalia to darbuosis ir vyskupijos teismo įstaigoje.

Mokyklos suaugusiems

Chicagos arkivyskupo kard. Stritch vardu išsiuntinėtas laiškas šios dieciezijos dvosiškiams ir pasauliečiams. Ganytojiškame laiške primenama, kad mažėjant darbo valandoms atsiranda daugiau laisvolaikio ir suaugusieji yra skatintini jį sunaudoti švietimuisi. Nuo rudens įvairiose miesto dalyse katalikų bus atidarytos penkios suaugusių švietimui tarnaujančios mokyklos, į kurias bus pakviesti augšti kvalifikuoti dėstytojai.

Popiežius dovanojo Teresei Neumannaitei Šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII dovanojo šv. Kryžiaus relikviją šių laikų stigmatizuotojai Teresei Neumannaitei.

Apie Teresės Neumanaitės gyvenimą — kaip ji pergyvena Kristaus Kančias, kaip jai pasidaro ant rankų ir kojų stigmos (žaidos), iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta kun. J. Burkaus parašytoj knygoj TERESĖ NEUMANAITĖ. Knygoje yra daug nuotraukų su Teresės Neumannaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pus. Kaina $3.00.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS",
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

Laikosi taisyklių

Seržantas: — Jaunas kareivi Stangi, sakyk man, ar karys turi žinoti savo dalies šūkį?

Stangis: — Turbūt turi.

Seržantas: — Ne "turbūt", bet aiškiai sakyk, — taip ar ne?

Stangis: — Suprantu, tamsta seržante, bet aš laikausi savo tėvo pasakytos taisyklės: "Netvirtink kitam to, ko pats tikrai nežinai".

Šventins automobilius

Šv. Christoforo bažnyčioje yra paprotis šventinti automobilius. Tūkstančiai automobilių suvažiuos į tą bažnyčią per metinę šventinimo savaitę, kuri prasidėjo liepos 24 d. Pirmadienį, liepos 25 d., automobilistų intencija buvo atlaikytos šv. mišios. Iškilmių pietūs atvykstantiems bus duodami ateinantį sekmadienį, liepos 31 d. nuo 1 val. iki 7 val. v. Automobilių, motociklų šventinti čia atvažiuoja žmonės iš Illinois, Wisconsin, Indiana. Šv. Christoferio bažnyčia yra 4200 blokus į vakarus, ties 147 gatve. Yra pasiekiama važiuojant Western, Crawford ar Cicero gatvėmis.

Stipendijos studentams

Loyolos universitetas paskirstė 17 stipendijų gabiems neturtingiems moksleiviams. Tuo parūpinami mokslapinigiai ketveriems metams. Kiekvienos stipendijos vertė — $1,960.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicagos radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue,
CHICAGO 8, ILL.

TĖVAS PIJUS

istorijoje yra pirmasis kunigas, kuris turi Kristaus žaizdas. Tėvas Pijus yra garsus nepaprastais darbais ir Dievo malonėmis. Knygoje aprašoma pranašysčių dovana, nuostabūs išgijimai, ekstatiniai persikėlimai ir t.t. Iš Tėvo Pijaus gyvenimo yra įdėti 32 paveikslai. Kaina $2.00.

Galima gauti "DRAUGO"
Administracijoje
2334 So. Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

KNYGA,

Kokios pasirodo tik retais laikotarpiais.

.. PREMIJUOTASIS DRAUGO ..
ROMANAS

Didelė Lietuviškos buities knyga, išrinkta iš daugelio kūrinių Jury Komisijos ir nepaprastai palankiai sutikta skaitančios visuomenės.

Aplankas dail. J. Paukštienės, Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, 434 psl. Kaina $4.00.

Užsakymus ir pinigus siųskite
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.